

Raport o stanie Gminy Narewka za rok 2018

(podstawa prawna: art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym)

Narewka, 28 maja 2019 r.

Spis treści

I. Informacje ogólne	3
A. Ogólna charakterystyka gminy	3
II. Informacje Finansowe	4
A. Stan finansów.....	4
B. Wykonanie budżetu gminy	5
C. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych.....	6
D. Wieloletnia prognoza finansowa	7
III. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	8
A. Rozwój i modernizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	8
B. Rozwój i modernizacja sieci dróg gminnych.....	10
IV. Informacja o działaniach gminnych jednostek.....	11
A. Szkoła Podstawowa w Narewce	11
B. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce	16
C. Samorządowa Biblioteka Publiczna	19
D. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce	20
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	22
A. Program Rozwoju Gminy Narewka.....	22
B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP).....	26
C. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	29
D. Zasób nieruchomości gminnych	36
E. Gospodarowanie zasobem nieruchomości gminnych.....	37
F. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	39
G. Lokalny Program Rewitalizacji, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Gminny Program Ochrony Środowiska	40
H. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	48
I. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	49
J. Gminny Program Wspierania Rodziny.....	51
K. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	52
L. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi	55
VI. Realizacja uchwał rady gminy	57
VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	59
VIII. Podsumowanie	59

I. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Narewka położona jest w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego. Od wschodu granica państwowa oddziela ją od Białorusi. Od południa gmina Narewka graniczy z gminą Białowieża, od południowego zachodu - z gminą Hajnówka, od zachodu - z gminą Narew, a od północy - z gminą Michałowo. W północnej części gminy znajduje się zbiornik wodny Siemianówka, o powierzchni 3250 ha, który jest zaliczany do jednego z największych akwenów w kraju.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 33948 ha (339 km²). Liczy ona 23 sołectwa. W strukturze powierzchni dominują lasy, stanowiące ponad 60%, należące głównie do Nadleśnictwa Browsk, następnie użytki rolne ok. 20%, tereny chronione ponad 11%, wody ok. 2,0%, drogi i koleje ok. 2% oraz nieużytki ok. 1%.

Cała gmina położona jest na obszarze chronionego krajobrazu Puszcza Białowieska.

Gminę Narewka na koniec 2018 roku zamieszkiwało 3659 mieszkańców. Od 2015 roku liczba mieszkańców gminy spadła o 3.51%. Liczbę mieszkańców według faktycznego miejsca zamieszkania w sołectwach w latach 2015-2018 przedstawia poniższa tabela:

Sołectwo	Liczba ludności w latach			
	2015	2016	2017	2018
Ogółem	3792	3727	3690	3659
Babia Góra	111	109	105	102
Eliaszuki	132	125	124	124
Grodzisk	32	31	30	28
Guszczewina	91	92	90	91
Janowo	202	204	206	207
Krynica	21	20	18	17
Leśna	51	51	49	47
Lewkowo Nowe	211	211	210	212
Lewkowo Stare	341	333	325	319
Michnówka	77	73	69	70
Mikłaszewo	175	169	172	170
Narewka	889	875	869	864
Nowa Łuka	67	69	71	73
Nowe Masiewo	42	42	39	40
Ochrymy	127	122	116	112
Olchówka	114	112	109	107
Planta	153	149	152	155
Podlewkowie	74	71	69	69
Siemianówka	406	394	389	385
Stare Masiewo	70	70	68	62
Skupowo	193	191	196	192
Tarnopol	126	127	125	124
Zabłotczyzna	87	87	89	89

W latach 2015-2018 wystąpił spadek liczby mieszkańców na terenie całej gminy. Spadek ten determinowany jest przede wszystkim niskim poziomem urodzeń, o wiele większą liczbą zgonów oraz ujemnym saldem migracji. Ruch naturalny i migracyjny przedstawia tabela:

Rok	Ludność na 31.XII	Urodzenia	Zgony	Saldo migracji
2015	3792	27	49	-12
2016	3727	27	73	-19
2017	3690	40	67	-10
2018	3659	31	57	-5

Na spadek liczby mieszkańców wpływ miał przede wszystkim ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji. Poniżej tabela przedstawiająca liczbę ludności ze względu na wiek i płeć:

Wiek	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K	Ogółem	M	K
	2015			2016			2017			2018		
0-6	213	121	92	205	110	95	214	110	104	209	117	92
7-15	235	115	120	239	118	121	241	124	117	256	128	128
16-18	71	41	30	69	40	29	75	36	39	73	35	38
19-65	1346	1346	0	1321	1321	0	1279	1279	0	1238	1238	0
19-60	987	0	987	955	0	955	920	0	920	902	0	902
>65	299	299	0	301	301	0	315	315	0	327	327	0
>60	641	0	641	637	0	637	646	0	646	654	0	654
ogółem	3792	1922	1870	3727	1890	1837	3690	1864	1826	3659	1845	1814

W okresie od 2015 roku do 2018 roku zaobserwowano spadek liczby osób w wieku 19-60(65). W liczbach bezwzględnych wyniósł on 193 osoby. Udział osób w wieku 19-60(65) zmniejszył się z 61,52% w roku 2015 do 58,49% w roku 2018. Taką sytuację należy ocenić jako niekorzystną. Warto jednak podkreślić, iż analogiczne zmiany o różnym stopniu nasilenia dotyczą całego kraju. Spadek liczby osób w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Narewka determinowany jest przede wszystkim migracją młodych ludzi do miast w celu podjęcia pracy.

II. Informacje Finansowe

A. Stan finansów

Na koniec 2018 roku stan finansów gminy przedstawiał się następująco:

- uzyskano 18 874 592,98 zł dochodów, w tym dochody własne 9 868 352,06 zł (bieżące 9 467 144,39 zł, majątkowe 401 207,67 zł). Udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosił 52,28 %;
- wydatki ogółem wynosiły 18 215 805,13 zł, w tym wydatki majątkowe 17,21% ogółem wydatków, tj. 3 134 764,82 zł;
- stan zadłużenia na 31 grudnia 2018 r. wynosił 6.633.657,00 zł,

– wolne środki stanowiły 3 077 929,41 zł.

B. Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie budżetu gminy przedstawia poniższa tabela:

	treść	paragraf	plan	wykonanie	%
	Dochody ogółem:		22 847 768,28	18 874 592,98	82,61%
1	Dochody bieżące w tym:		17 406 725,28	17 310 757,85	99,45%
	podatek od nieruchomości	31	4 124 000,00	4 038 797,33	97,93%
	udział w PIT	10	1 997 514,00	2 124 454,00	106,35%
	udział w CIT	20	30 000,00	82 496,70	274,99%
2	Dochody majątkowe gminy w tym:		5 441 043,00	1 563 835,13	28,74%
	sprzedaż gruntów i budynków	77	1 200 000,00	396 590,00	33,05%
	wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	87	21 000,00	4 617,67	21,99%
	dotacja z Nadleśnictwa na drogę Olchówka Masiewo I etap	628	808 000,00	808 000,00	100,00%
	dotacja z budżetu państwa ulice Narewka	6330	297 293,00	297 293,46	100,00%
	Środki z UE na realizację zadania: Rozbudowa systemu gospodarki wodno - ściekowej w gminie Narewka - Stacja uzdatniania wody w Narewce za 2017 r.	6257		29 397,00	
	Wydatki ogółem :		23 847 768,28	18 215 805,13	76,38%
1	Wydatki bieżące		16 049 693,28	15 081 040,31	93,96%
2	Wydatki majątkowe		7 798 075,00	3 134 764,82	40,20%
	Wynik operacyjny		-1 000 000,00	658 787,85	

C. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Zadania inwestycyjne 2018 r.

Lp	okres realizacji	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Planowane wydatki w 2018 r.	Wykonanie
1	2018 - 2019	PROW „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Narewka poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację stacji wodociągowej w Siemianówce oraz stacji uzdatniania wody w Narewce”	1 830 000	1 285 353	1 230,00
2	2018	Przyłącza wodno - kanalizacyjne nad Zbiornikiem Wodnym Siemianówka	160 000	160 000	139 310,03
3	2018	Rozbudowa systemu gospodarki wodno - ściekowej w gminie Narewka - Stacja uzdatniania wody w Masiewie - projekt	20 000	20 000	0,00
4	2018	Rozbudowa systemu gospodarki wodno - ściekowej w gminie Narewka - przepompownia wody w Stoczku - projekt	20 000	20 000	0,00
5	2018	Przebudowa ulicy Mickiewicza, Wodociągowej, Krynicznej i ul. Nowej w Narewce w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”	738 000	738 000	737 580,51
6	2018 - 2019	przebudowa drogi gminnej Nowa Łuka	1 225 000	38 048	0,00
7	2017- 2019	Przebudowa drogi gminnej Olchówka Masiewo I i II etap	3 890 489	2 087 404	1 656 690,83
8	2017 - 2018	Przebudowa drogi rolniczej Masiewo Stare Zamosze projekt	15 000	10 000	50,00
9	2018	Przebudowa drogi gminnej w Plancie - projekt	40 000	40 000	22 140,00
10	2018	RPO Mała infrastruktura turystyczna - wieża widokowa w Masiewie Starym	256 000	256 000	0,00
11	2018	PROW LGD Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Narewka poprzez wybudowanie przystani kajakowej wraz z małą architekturą w Lewkowie Starym	127 000	127 000	109 999,73
12	2018	Budowa siłowni zewnętrznej w Siemianówce	34 000	34 000	33 099,30
13	2018	Projekt budowy wiaty w Masiewie Nowym	15 000	15 000	0,00
14	2018	Budowa oświetlenia ulicznego Narewka Świnoroje	62 000	62 000	60 291,47
15	2018	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w gminie Narewka (Siemianówka, Nowa Łuka, Lewkowo Stare)	75 000	75 000	52 905,09
16	2017 - 2018	RPO Instalacje fotowoltaiczne w obiektach funkcjonalnych w gminie Narewka.	537 686	517 900	0,00
17	2017 - 2018	RPO Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej i elektrycznej w gminie Narewka.	1 890 529	1 868 370	0,00

18	2018 - 2019	Budowa świetlicy wiejskiej w Leśnej	220 000	100 000	6 053,80
19	2015 - 2018	Budowa świetlicy wiejskiej w Nowej Łuce	260 623	200 000	189 522,00
20	2016-2018	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Skupowie	191 858	100 000	82 213,29
		Ogółem	11 608 185	7 754 075	3 091 086,05
		dotacja dla policji	0	24 000	24 000,00
		system do głosowania		20 000	19 678,77
		razem majątkowe		7 798 075	3 134 764,82

D. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa dla Gminy Narewka została sporządzona na lata 2018-2031, ponieważ do tego roku gmina posiada zobowiązania finansowe związane z zaciągniętymi pożyczkami i kredytami.

Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów wraz z należnymi odsetkami regulowane są zgodnie z terminami zawartymi w umowach. Spłata rozłożona jest do 2031 r. i zbytnio nie obciąża budżetu. Do 2019 roku zaplanowano budżet deficytowy oraz przychody z tytułu kredytów i pożyczek. W 2020 r. zaplanowano budżet z nadwyżką, którą przeznacza się na spłatę kredytów i pożyczek. Planowana nadwyżka wynika ze zmniejszenia wydatków inwestycyjnych. Część dochodów bieżących, większych od wydatków bieżących, przeznacza się na zadania inwestycyjne. W wieloletniej prognozie finansowej spełnione są wskaźniki z art.243 ustawy o finansach publicznych.

Do realizacji na lata 2018-2019 przyjęto następujące przedsięwzięcia:

W ramach wydatków bieżących:

- 1) „Miejsca przedszkolne w Narewce dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami” w ramach działania 3.1 Kształcenie i edukacja Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Zadanie jest realizowane przez Szkołę Podstawową w Narewce od sierpnia 2018 do maja 2019 r. W 2018 r. realizacja była w 100% ze środków dotacji unijnej, natomiast w 2019 r. finansowanie przedstawia się następująco: 45 014,81 zł ze środków unijnych i 27 022,69 zł ze środków własnych.
- 2) „Ja w internecie” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych. Realizacja zadania w latach 2018 i 2019 w całości ze środków unijnych.

W ramach wydatków majątkowych:

- 3) Z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich projekt „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Narewka poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację stacji wodociągowej w Siemianówce oraz stacji uzdatniania wody w Narewce”. Stacja uzdatniania wody

w Narewce została zmodernizowana w 2018 r., natomiast modernizacja stacji wodociągowej w Siemianówce będzie realizowana w 2019 r.

	Splata pożyczek i kredytów podpisane umowy	Saldo zadłużenia	Prognozowane odsetki od zadłużenia
2 018	0,00	6 633 657,00	
2 019	750 504,00	5 883 153,00	210 000,00
2 020	750 504,00	5 132 649,00	210 000,00
2 021	775 504,00	4 357 145,00	185 000,00
2 022	730 504,00	3 626 641,00	161 000,00
2 023	699 941,00	2 926 700,00	137 000,00
2 024	725 600,00	2 201 100,00	112 000,00
2 025	681 100,00	1 520 000,00	89 000,00
2 026	420 000,00	1 100 000,00	67 000,00
2 027	440 000,00	660 000,00	51 000,00
2 028	340 000,00	320 000,00	34 000,00
2 029	160 000,00	160 000,00	21 000,00
2 030	160 000,00	0,00	11 000,00
2 031	0,00	0,00	

III. Informacja o stanie mienia komunalnego

A. Rozwój i modernizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Gmina Narewka posiada w utrzymaniu 3 oczyszczalnie ścieków położone w miejscowościach: Narewka, Lewkowo Stare i Nowa Łuka, 2 stacje uzdatniania wody w Narewce i Starym Masiewie oraz hydrofornię w Siemianówce.

Stacja uzdatniania wody w Narewce została zmodernizowana w 2017 r. Woda z tego ujęcia po modernizacji zostaje poddana odżelazianiu i odmanganianiu. W 2018 r. rozpoczęto prace związane z modernizacją hydroforni w Siemianówce mające na celu poprawienie niezawodności jej działania poprzez wymianę hydroforów na zestaw hydroforowy i zwiększenie ilości dystrybucyjnej oraz magazynowanej wody poprzez zaprojektowanie zbiorników retencyjnych wody. Na terenie Gminy Narewka funkcjonują 233 przydomowe oczyszczalnie ścieków, których budowa została dofinansowana z funduszy unijnych. W 2018 r. nie wybudowano przydomowych oczyszczalni ścieków.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez mieszkańców była systematycznie monitorowana w ramach nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Gminę Narewka. Po każdym badaniu wody wystawiane były przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hajnówce oceny jakości wody do spożycia przez ludzi, które w dalszej kolejności publikowano na stronie internetowej Urzędu Gminy Narewka w celu poinformowania konsumentów wody o jej jakości. Również jakość odprowadzanych ścieków jest systematycznie badana. Wyniki badań przekazywane są do Wojewódzkiego

Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2018 roku nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów określonych w pozwoleniach wodno-prawnych.

Wszystkie 23 sołectwa gminy są zwodociągowane, natomiast skanalizowanych jest 18 sołectw oraz 2 częściowo skanalizowane. Na stanie gminy na 31.12.2018 r. figuruje 119,43 km sieci wodociągowej, w tym 0,26 km wybudowanej w 2018 r. oraz 62,03 km sieci kanalizacyjnej, w tym 0,20 km wybudowanej w 2018 r. Poniesiony koszt na rozbudowę sieci wyniósł 83.170,39 zł.

W 2018 roku wydano 61 warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym 13 warunków przyłączenia wyłącznie do sieci wodociągowej i 18 warunków przyłączenia wyłącznie do sieci kanalizacyjnej. Z nowymi odbiorcami podpisano 31 umów o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków. Warunki przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej wydawane są z 2-letnim terminem ważności. Należy podkreślić, że wydanie tego dokumentu nie stanowi faktycznego przyłączenia do sieci.

Nieruchomości przyłączone do sieci wodociągowej są wyposażone w wodomierze główne, część z nich korzysta z zainstalowanych podliczników na wodę bezpowrotnie zużytą. Nieruchomości podłączone do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej korzystające z własnych ujęć wody są wyposażone w wodomierze służące do prawidłowego obliczania ilości odprowadzanych ścieków.

W 2018 r. wzrosła objętość dostarczanej wody i odprowadzonych ścieków. W 2017 r. ilość sprzedanej wody wynosiła 97.816,200 m³, a w 2018 r. – 116.285,200 m³ (wzrost o 18.469,000 m³). Natomiast ilość odprowadzonych ścieków w 2017 r. wynosiła 53.641,900 m³, a w 2018 r. – 57.566,500 m³ (wzrost o 3.924,600 m³).

W ramach nadzoru nad właściwym utrzymaniem i eksploatacją sieci do najważniejszych czynności zalicza się:

- płukanie sieci,
- wymianę 100 m odcinka sieci wodociągowej w Lewkowie Starym, który ulegał liczny awariom,
- wymianę wodomierza w Stacji Uzdatniania Wody w Starym Masiewie,
- naprawę uszkodzonej sondy hydrostatycznej oraz zakup jednej nowej sondy.

Dodatkowo w celu usprawnienia prac zakupiono zamrażarkę do rur VIRAX, wykrywacz do metali SAPER oraz odnowiono 3-letni pakiet kart SIM-500MB przeznaczonych do monitoringu 30 przepompowni ścieków.

Wykonano przegląd i badania wszystkich hydrantów zewnętrznych na terenie Gminy Narewka. Na podstawie wyników badań wykryto hydranty niesprawne, które gmina sukcesywnie wymienia na nowe. W ubiegłym roku wymieniono 16 hydrantów. W związku z wejściem nowej ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) Gmina Narewka w 2018 roku:

1. Opracowała nowy Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Narewka, który został zatwierdzony uchwałą Nr XXIX/222/18 Rady Gminy Narewka z dnia 26 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego 2018.2875).
2. Złożyła do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Białymstoku wniosek o zatwierdzenie taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Narewka na okres 3 lat, tj. od 11 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2021 r.

Przy ustalaniu taryfy podstawę stanowiły dane z ewidencji księgowej za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Taryfy w okresie od 11.06.2018 r. do 10.06.2021 r.

Rodzaj cen i stawek opłat	W okresie od 1 od 12 miesiąca obowiązywania nowej taryfy	W okresie od 13 od 24 miesiąca obowiązywania nowej taryfy	W okresie od 25 od 36 miesiąca obowiązywania nowej taryfy
1	2	3	4
Zaopatrzenie w wodę w zł/m ³	2,38	2,41	2,43
Opłata abonamentowa w zł/m-c	1,36	1,37	1,43
Odprowadzanie ścieków w zł/m ³	4,34	4,38	4,42
Opłata abonamentowa w zł/m-c	3,27	3,30	3,34

Taryfa została zatwierdzona decyzją znak: BI.RET.070.480.2018.TR z dnia 24 kwietnia 2018 r. zgodnie ze złożonym wnioskiem.

3. Gmina Narewka została zobowiązana do uiszczania opłat za usługi wodne. W 2018 r. opłaty stałe za wprowadzanie do wód lub do ziemi oraz za pobór wód podziemnych wyniosły 8.527,00 zł. Natomiast opłaty zmienne wyniosły w sumie 27.311,00 zł.
4. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie decyzją nr BI.ZUZ.2.4100.33.2018.KD z dnia 11.01.2019 r. ustanowiło strefę ochrony obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia wód podziemnych zlokalizowanych na działce nr geod. 142 w miejscowości Stare Masiewo oraz decyzją nr BI.ZUZ.2.4100.31.2018.AT z dnia 22.01.2019 r. ustanowiło strefę ochrony obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej dla ujęcia wód podziemnych zlokalizowanych na działce nr geod. 308 w miejscowości Siemianówka.

B. Rozwój i modernizacja sieci dróg gminnych

Zgodnie z uchwałami Rady Gminy Narewka do kategorii dróg gminnych według ewidencji gruntów zaliczono 328,54 km posiadających nawierzchnię bitumiczną oraz gruntową.

W 2018 roku przeprowadzono okresowy przegląd stanu dróg, któremu poddano 88 odcinków, co daje w sumie 120,608 km. Gmina Narewka sprawuje stały nadzór nad stanem i bieżącymi naprawami dróg. W 2018 roku zakupiono 986,50 m³ żwiru drogowego oraz 3 tony mieszanki mineralno-asfaltowej w celu uzupełnienia ubytków.

Dbając o bezpieczeństwo ruchu na drodze w miejscowości Siemianówka zamontowano próg zwalniający oraz znaki ostrzegawcze.

W 2018 roku nastąpiła kradzież 29 znaków na trasie rowerowej Green Velo, z czego 8 znaków zostało odnalezionych, a 21 należało zakupić.

W ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” w 2018 roku zakończono inwestycje:

- przebudowa ulic: Mickiewicza, Wodociągowa, Kryniczna, Nowa w Narewce, całkowity koszt przebudowy 0,48 km wyniósł 598.756,63 zł brutto,
- I etap przebudowy drogi „Olchówka – Stare Masiewo”, całkowity koszt przebudowy 3,79 km wyniósł 1.640.004,33 zł brutto.

W ubiegłym roku przeprowadzono regenerację 1,20 km nawierzchni drogi gminnej Nr 107090B na odcinku Eliaszuki – Michnówka. Poniesiony koszt wyniósł 105.356,88 zł brutto.

Sporządzono projekt przebudowy drogi gminnej w Plancie oraz uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji drogowej polegającej na przebudowie i rozbudowie drogi gminnej Nr 107100B od drogi wojewódzkiej Nr 688 do przejazdu kolejowego o całkowitej długości 2,123 km.

IV. Informacja o działaniach gminnych jednostek

A. Szkoła Podstawowa w Narewce

1. Stan organizacji Szkoły Podstawowej w Narewce w roku szkolnym 2018/2019

Organizacja szkoły została ujęta w arkuszu organizacyjnym na rok szkolny 2018/2019 zatwierdzonym przez organ prowadzący. Pozytywnie zaopiniowano plany nauczania dla poszczególnych etapów edukacyjnych szkoły podstawowej, w tym (punktów i oddziałów przedszkolnych), klasy gimnazjalnej oraz wykaz pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Narewce. Praca dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza szkoły realizowana jest w całości w oparciu o podstawowe dokumenty, tj. Statut Szkoły Podstawowej w Narewce wraz z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania i Programem Wychowawczo- Profilaktycznym. Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły jest zgodny z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa, planem nadzoru pedagogicznego Podlaskiego Kuratora Oświaty oraz wytycznych Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W roku szkolnym 2018/2019 łączna liczba objętych obowiązkiem szkolnym wynosi 220 uczniów, w tym: 94 dochodzących i 126 dojeżdżających.

Liczba dzieci uczęszczających do Punktu Przedszkolnego Klub Przedszkolaka w 3 oddziałach to 55 dzieci, w tym:

- dzieci 3-letnie – 14,
- dzieci 4-letnie – 18,
- dzieci 5-letnie – 23.

Szkoła Podstawowa w Narewce liczy 10 oddziałów i 192 uczniów, w tym:

- kl. 0 – 22 (*oddział przedszkolny dzieci 6-letnie*)
- kl. I – 19 ucz.,
- kl. IIA – 16 ucz.,
- kl. IIB – 13 ucz.,
- kl. IV – 20 ucz.,
- kl. VA – 22 ucz.,
- kl. VB – 13 ucz.,
- kl. VI – 24 ucz.,
- kl. VII – 16 ucz.,
- kl. VIII – 27 ucz.

Klasa gimnazjalna w szkole podstawowej to 1 oddział w klasie III z 28 uczniami.

Ogółem w Szkole Podstawowej w Narewce (łącznie z Klubem Przedszkolaka) istnieje 14 oddziałów, do których uczęszcza 275 uczniów.

2. Baza lokalowa

Punkt Przedszkolny, Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi i III klasa gimnazjum mają swoją siedzibę w budynku wielofunkcyjnym w Narewce. Do realizacji zadań statutowych służą: sale lekcyjne, sale oddziału i punktu przedszkolnego, stołówka, pracownia internetowa z dostępem do internetu szerokopasmowego z możliwością korzystania przez nauczycieli, uczniów i rodziców, biblioteka, czytelnia z centrum multimedialnym, pawilon sportowo-rekreacyjny oraz sala gimnastyczna dla uczniów z klas młodszych, boiska wielofunkcyjne do gry w piłkę siatkową, koszykową, nożną oraz tenisa ziemnego, 60-metrowa bieżnia czterotorową, plac zabaw dla dzieci młodszych, świetlice szkolne dla dzieci młodszych i starszych, szkolny radiowęzeł, gabinet pedagoga, gabinet higienistki szkolnej oraz pomieszczenia administracyjne.

Stan bazy lokalowej na 31.12.2018 r. ocenić należy jako bardzo dobry, jeżeli chodzi o pomieszczenia lekcyjne, korytarze, aneks kuchenny, pawilony sportowe. Systematycznie dokonywane są przeglądy budynku szkoły oraz wszystkich pomieszczeń dydaktycznych. W okresie wakacyjnym w budynku szkolnym odbyły się prace remontowo-naprawcze w salach lekcyjnych i na korytarzach, malowanie i odnawianie ścian w bloku sportowo-rekreacyjnym, drobne prace naprawcze węzłów sanitarnych.

3. Formy pracy dydaktycznej, opiekuńczo-wychowawczej i działalności profilaktycznej w roku szkolnym 2018/2019

Wszystkie działania wychowawcze i profilaktyczne realizowane były w oparciu o Szkolny Program Profilaktyczno–Wychowawczy. Koordynatorem działań

wychowawczych i profilaktycznych jest pedagog szkolny, działał on we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, rodzicami oraz instytucjami wspomagającymi. Uczniowie szkoły byli objęci stałą opieką psychologa i pedagoga oraz różnymi rodzajami pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Na każdym poziomie edukacyjnym prowadzone były zajęcia zgodnie z zaleceniami wydanymi przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną uwzględniając rodzaj i stopień niepełnosprawności.

Zajęcia były prowadzone przez nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie socjoterapii, oligofrenopedagogiki, terapii pedagogicznej.

Szkoła oferowała uczniom szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych:

- koło matematyczne,
- koło języka angielskiego,
- zajęcia z języka polskiego,
- zajęcia przyrodnicze – Ekozespół,
- zajęcia wokalo-instrumentalne,
- zajęcia sportowe – piłka siatkowa,
- zajęcia sportowo rekreacyjne w ramach programu Szkolny Klub Sportowy.

Na kółkach przedmiotowych uczniowie mieli możliwość pogłębiania swojej wiedzy, zdobywania nowych wiadomości i umiejętności. Systematycznie przygotowywali się do konkursów przedmiotowych, wzrosła liczba dzieci uczestnicząca w konkursach i odnosząca znaczne sukcesy. Uczniowie uczestniczyli w różnego rodzaju zajęciach sportowych, gdzie rozwijają swoje zainteresowania i zdolności. Swoje możliwości prezentowali na licznych konkursach i zawodach sportowych na szczeblu gminnym, rejonowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Poza szkołą były organizowane zajęcia w Ośrodku Edukacji w Gruszkach, Białowieskim Parku Narodowym, wyjazdy na spektakle i seanse filmowe i wycieczki krajoznawcze.

W szkole funkcjonowały świetlice dla dzieci młodszych i dzieci starszych. Z opieki świetlicowej korzystali uczniowie dowożeni oraz część uczniów dochodzących. Na terenie szkoły funkcjonuje stołówka szkolna, z której korzystają dzieci, młodzież oraz pracownicy szkoły. Koszt obiadu wynosił: dla ucznia 2.50 zł, dla pracownika szkoły 3.00 zł. Jeżeli sytuacja materialna rodziców jest trudna, koszt obiadów uczniów pokrywa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce i Michałowie.

4. Realizacja i kontynuacja projektów edukacyjnych

Szkoła otrzymała dofinansowanie projektu pt. „Miejsca przedszkolne w Narewce dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami”, którego celem było dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej służącej wyrównaniu u dzieci deficytów wynikających z niepełnosprawności. W ramach działań projektowych rozszerzono ofertę wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów,

doskonalono umiejętności i kompetencje zawodowe nauczycieli, niezbędne do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym.

W ramach Programu edukacyjnego „Pięć porcji zdrowia w szkole” zwracano uwagę dzieci na potrzebę zadbania o zbilansowaną dietę od najmłodszych lat.

Projekt „Szkoła dialogu i projektu uczniowskiego” to program skierowany do uczniów klas IV-VIII, w ramach którego uczniowie zdobywali wiedzę dotyczącą kultury żydowskiej.

5. Kadra i system doskonalenia zawodowego

W roku 2018 został ogłoszony konkurs na kandydata na stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej w Narewce. W wyniku przeprowadzonego postępowania Wójt Gminy Narewka powołał Panią Lillę Tarasiewicz na dyrektora szkoły.

W roku szkolnym 2018/2019 w Szkole Podstawowej w Narewce pracuje 32 nauczycieli oraz 10 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Zatrudnienie (ogółem pracowników)		w tym:			
			nauczyciele		pozostali	
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
Szkoła Podstawowa w Narewce	38,47	42	28,47	32	10	10

Większość nauczycieli posiada klasyfikacje do nauczania co najmniej dwóch lub trzech przedmiotów. Efektem właściwej polityki kadrowej jest aktualnie bardzo dobra struktura w zakresie poziomu wykształcenia nauczycieli.

Wyższe wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym w roku szkolnym 2018/2019 posiadało 100% zatrudnionych nauczycieli. Stan w zakresie posiadanych stopni awansu zawodowego nauczycieli na początek roku szkolnego 2018/2019 obrazuje poniższa tabela.

Stopień awansu zawodowego (w osobach)								Razem
Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany		
2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	2018	% ogółu	
0	0	0	0	6	19	26	81	32

6. Wyniki egzaminów gimnazjalnych w roku szkolnym 2017/2018

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony w dniach 18-20.04.2018 roku. 18 kwietnia odbyła się część humanistyczna, 19 kwietnia część matematyczno-

przyrodnicza. Natomiast 20 kwietnia uczniowie przystąpili do części z języka obcego do wyboru: język angielski – 8 ucz. i język rosyjski – 8 ucz.

Do egzaminu w Publicznym Gimnazjum w Narewce przystąpiło 16 uczniów.

Lp.	egzamin	kraj	woj.	powiat	szkoła	numer przedziału szkoły	stanin	przedział wyników w %
1.	Historia i wos	59	59	56	54	4	niżej średni	51-57
2.	Język polski	68	67	64	64	4	niżej średni	62-64
3.	Przedmioty przyrodnicze	56	52	53	46	3	niski	45-48
4.	Matematyka	52	53	48	47	4	niżej średni	44-47
5.	Język angielski poziom podstawowy	68	69	67	72	6	wyżej średni	69-75
6.	Język angielski poziom rozszerzony	52	52	50	58	5	średni	52-59
7.	Język rosyjski poziom podstawowy	61	67	72	72	7	wysoki	72-78
8.	Język rosyjski poziom rozszerzony	48	55	65	43	5	średni	38-46

7. Współpraca z otoczeniem

Działalność szkoły opierała się również na bardzo dobrej współpracy z licznymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły takimi jak: Urząd Gminy w Narewce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce, Gminna Komisja Alkoholowa, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Hajnówce, Państwowa Straż Pożarna w Hajnówce i Ochotnicza Straż Pożarna w Narewce, Posterunek Policji w Narewce, Prokuratura Rejonowa w Hajnówce, Bank Spółdzielczy w Narewce, Nadleśnictwo Browsk w Gruszkach, Białowieski Park Narodowy, Telewizja Białystok, Straż Graniczna w Narewce, Gminny Ośrodek Kultury w Narewce, Gminna Biblioteka w Narewce, Ośrodek edukacji Ekologicznej w Siemianówce, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Narewckiej, redakcja Gazety „Nad Narewką”.

W ramach współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi organizowane są:

- wspólne imprezy środowiskowe,
- konkursy czytelnicze i artystyczne,
- pogadanki dla dzieci i warsztaty dla rodziców,
- programy edukacyjne i prozdrowotne,
- zajęcia otwarte dla dzieci dotyczące ruchu drogowego i zasad bezpieczeństwa pożarowego.

Szkoła prowadzi szeroko zakrojoną działalność ekologiczną i prozdrowotną podejmując liczne działania promujące placówkę w środowisku.

7. Współpraca z rodzicami

Przez cały 2018 rok trwała ścisła współpraca dyrekcji i nauczycieli z rodzicami. Rada Rodziców, składająca się z przedstawicieli rodziców została zapoznana z planem wychowawczo-profilaktycznym na każdy bieżący rok szkolny, organizacją kolejnego roku szkolnego oraz planem finansowym. Najczęściej stosowane formy kontaktów z rodzicami to spotkania indywidualne. Organizowane były również zebrania ogólnie szkolne z rodzicami, podczas których byli oni informowani o pracy szkoły, planach na przyszłość, problemach wychowawczych, ale również o sukcesach swoich dzieci. Rodzice są współgospodarzami szkoły.

B. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce

Swoją strukturą Gminny Ośrodek Kultury w Narewce obejmuje 12 świetlic wiejskich, 2 świetlice samorządowe i 1 świetlicę środowiskową oraz Galerię im. Tamary Sołoniekiej.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Narewce w 2018 roku zatrudnionych było 6 osób.

Zgodnie ze statutem instytucji uchwalonym uchwałą nr XXX/258/14 Rady Gminy Narewka z dnia 23 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Narewce, podstawowym celem statutowym Ośrodka jako samorządowej instytucji kultury jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury.

Mając powyższe na uwadze w 2018 roku prowadzono działania jak niżej:

1) 01 - 17 stycznia - Odnawianie gwiazd kolędniczych

Pracownia Artystyczna w Gminnym Ośrodku Kultury w Narewce zamienia się w pracownię „renowacji” gwiazd kolędniczych. 03 stycznia TVP Białystok nagrała reportaż o gwiazdach kolędniczych w Gminie Narewka.

2) 13 stycznia - Sylwester Juliański

W dniu Sylwestra Juliańskiego zorganizowany został koncert. Gwiazdą wieczoru był „Baćka Ataman” zespół z Mińska na Białorusi.

3) 19 stycznia - XI Otwarte Prezentacje „Kolędujemy Razem”

W przeglądzie wzięło udział 18 podmiotów wykonawczych. Występy oceniało jury. Przyznano nagrody w kategorii „Dzieci”, „Młodzież”, „Grupy Wokalne” i „Dorośli”. Gościem specjalnym wieczoru kolędniczego był Zespół „Rośnica” z Grodna na Białorusi.

4) 20 stycznia - Wystawa Gwiazd Kolędniczych

W Galerii im. Tamary Sołoniekiej otwarta została wystawa gwiazd kolędniczych. Niezwykły zbiór z terenu Gminy Narewka był świadectwem żywych tradycji kolędniczych, jak również wynikiem warsztatów odnawiania gwiazd.

5) 02 lutego - Bal Przebierańców

Na zakończenie ferii zimowych odbył się Bal Przebierańca dla najmłodszych mieszkańców Gminy Narewka. Organizatorem była Samorządowa Biblioteka Publiczna i GOK w Narewce.

6) 05 kwietnia - „Zaczarowany świat makatek”

Rozpoczęto działania projektu pt. „Zaczarowany świat makatek”, którego realizatorami byli Stowarzyszenie Storczyk i Gminny Ośrodek Kultury w Narewce. Zadanie miało na celu ochronę i popularyzację makatek ludowych charakterystycznych dla miejscowości z terenu Gminy Narewka. Projekt finansowany był ze środków Województwa Podlaskiego Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

7) 14 – 15 kwietnia Zielony Kwiecień w Puszczy Białowieskiej

Zielony Kwiecień w Puszczy Białowieskiej to szereg wydarzeń kulturalno-turystycznych w regionie Puszczy Białowieskiej organizowanych z inicjatywy organizacji pozarządowych we współpracy z jednostkami samorządowymi. 14 kwietnia zorganizowany został w Galerii im. Tamary Sołonieвич wernisaż wystawy Katarzyny Simonienko i Anny Tomorowicz. 15 kwietnia odbył się spacer historyczno- kulturowy po Narewce z Panią Katarzyną Bielawską oraz projekcja filmu pt. „Śniła mi się Hana”. Pokaz filmu i spotkanie z reżyserem Mikołajem Wawrzeńukiem odbyły się w Bojarskim Gościńcu. Organizatorzy to „Koalicja Mieszkańców Puszczy”, TROPINKA Stowarzyszenie Na Rzecz Dialogu, partnerzy: GOK Narewka, Miejska Biblioteka Publiczna w Hajnówce, Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Hajnówce, Bojarski Gościniec.

8) 21 kwietnia – Jubileusz 70-lecia Biblioteki w Narewce

Z tej okazji odbyło się uroczyste spotkanie z udziałem byłych pracowników biblioteki, na którym prezentowano historię powstania placówki oraz sylwetki ludzi, którzy ją tworzyli. Jubileusz uświetnił występ Zespołu Muzyki i Tańca Dawnego „Capella Antiqua Bialostociensis”, działającego przy Domu Kultury „Śródmieście” w Białymstoku pod kierownictwem Pani Heleny Szuchalskiej.

9) 28 kwietnia - Wystawa prac w 5 rocznicę śmierci Kazimierza Jerzego Jurgielanica 1952 – 2013

Kazimierz Jurgielanec był wieloletnim uczestnikiem narewzkowskich plenerów. Na wernisaż jego prac przybyło wielu gości, przyjaciół i znajomych. Wydany został folder biograficzny z pracami artysty.

10) 03 maja - Koncert „Regina Poloniae” z okazji 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości

Gminny Ośrodek Kultury w Narewce i Parafia św. Jana Chrzciciela w Narewce z organizowały koncert muzyki klasycznej poświęcony jubileuszowi odzyskania niepodległości przez Polskę.

11) 20 maja - Piknik Rodzinny

W amfiteatrze w Narewce odbył się Piknik Rodzinny, który swoimi atrakcjami (dmuchaną zjeżdżalnią, kąciakiem malucha, bramką piłkarską) przyciągnął wiele rodzin z dziećmi.

12) 20 maja - rozpoczęcie Pleneru Malarskiego

W dniach 20.05.-03.06.2018 r. odbywał się XVII Międzynarodowy Plener Malarski - Narewka 2018. W Stanicy Kajakowej w Narewce artyści wyeksponowali swoje prace, na których uwieczniono narewkowski pejzaż. Uczestnikami pleneru było 11 malarzy z Polski i Białorusi.

13) 26 maja - Koncert Orkiestry Dętej i Mażorettek z Grodna na Białorusi

Koncert Orkiestry Grodno Junior z Białorusi odbył się na amfiteatrze w Narewce w ramach Niepodległościowej IV Parady Orkiestr Dętych – Hajnówka 2018. Orkiestrze towarzyszyła grupa czirliderek „Fit Dżim”.

14) 01-03 czerwca - Puchar Centralnej Europy Modeli Wodnosamolotów nad Zalewem Siemianówka

Zawody Modeli Wodnosamolotowych to zestaw czterech konkursów, które odbyły się na Starym Dworze. Jest to cykliczna impreza obejmująca konkurencje z dziedziny sportów lotniczych, odbywająca się od 2007 roku.

15) 10 czerwca - Festyn w Guszczewinie „I Tam Żywuć Ludzi”

Po raz pierwszy w Guszczewinie odbyło się wydarzenie w ramach Białoruskich Festynów „I Tam Żywuć Ludzi”. Głównym organizatorem było Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej w Hajnówce przy współpracy Gminnego Ośrodka Kultury w Narewce.

16) 23 czerwca - Festyn Świętego Onufrego w Masiewie Starym

Podczas wydarzenia prezentowały się zespoły artystyczne z Polski i Białorusi (Miławica ze Świsłoczy).

17) 24 czerwca - III Turniej Tańca Nowoczesnego

W Turnieju w Starym Dworze udział wzięły ośrodki kultury i szkoły tańca z województwa podlaskiego.

18) 07 lipca - Noc Kupały Narewka

Tradycyjnie 7 lipca odbyła się w Narewce Noc Kupały, jedno z największych wydarzeń kulturalnych na terenie gminy. Ulicami Narewki, barwnym korowodem przeszły zespoły z pod budynku GOK-u do amfiteatru. Na scenie w pierwszej części wystąpiły zespoły folklorystyczne: Narewczanki, Cegielki i Mikron z Białegostoku. Zespół Miławica ze Świsłoczy na Białorusi obok pieśni folklorystycznych zaprezentował również muzykę opracowaną. Muzyka taneczna wybrzmiała w wykonaniu Art Pronar z Narwi i zespołu As z Białegostoku. Widowiskowym przerywnikiem było puszczanie wianków na rzece Narewka. Gwiazdą wieczoru był Teatr Muzyczny „Rada” z Grodna na Białorusi, który zaprezentował widowiskowy koncert cygański. Nad brzegiem rzeki w scenerii płonących pochodni wystąpił Teatr Ognia z Białegostoku. Do białego rana trwała zabawa z zespołem Twister.

19) 12 lipca - Festyn w Lewkowie Starym

W dniu święta parafialnego świętych Apostołów Piotra i Pawła w Lewkowie Starym odbył się festyn, na którym wystąpiły zespoły folklorystyczne i zespoły prezentujące muzykę taneczną. W trakcie festynu odbyła się promocja albumu fotograficznego pt. „Jesteśmy stąd”.

20) 28 lipca - Podlaska Oktawa Kultur w Narewce

W ramach XI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki, Sztuki i Folkloru - Podlaska Oktawa Kultur w Narewce gościły dwa zespoły: DETVA ze Słowacji i ACTAVIS z Bułgarii.

C. Samorządowa Biblioteka Publiczna

Samorządowa Biblioteka Publiczna w Narewce działa na podstawie m.in. uchwały nr XVIII/180/04 Rady Gminy Narewka z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie powołania samorządowych instytucji kultury i wpisu do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Gminę Narewka pod nr 2. Główna siedziba znajduje się w Narewce, zaś w Lewkowie Starym i Siemianówce działają filie biblioteczne. Łącznie w Bibliotece zatrudnione są trzy osoby.

Filia w Lewkowie Starym posiada salę komputerową z 10 komputerami podłączonymi do sieci. W 2018 r. odnotowano 738 odwiedzin osób korzystających z Internetu. Jest tu też 6 trzyosobowych pokoi gościnnych o podstawowym standardzie wyposażenia. W 2018 r. przychód z noclegów wyniósł 13340 zł.

Świetlice, w których mieszczą się filie biblioteczne rozwijały i zaspokajały nie tylko potrzeby czytelnicze mieszkańców, ale też upowszechniały kulturę. Organizowane były w nich różnego typu imprezy („Bahaty Wieczar”, „Zapusty”, „Kobiocy Wieczór”, „Dzień Dziecka”, „Wieczór z Kolędą”) i warsztaty (tkackie, plecienia z wikliny papierowej, robótek szydełkowych, kulinarne, lepienia w glinie).

Poniżej przedstawione są dane statystyczne dotyczące funkcjonowania Samorządowej Biblioteki Publicznej w Narewce.

		Oddział dla dzieci	Wypożyczenia dla dorosłych	Razem SBP w Narewce	Filia Biblioteczna w Lewkowie Starym	Filia Biblioteczna w Siemianówce	Razem gmina (z Oddziałem i filiami)
ZBIORY BIBLIOTECZNE	1. Księgozbiór w wol. ogółem w 2017 r.	4629	7662	12291	7335	5601	25227
	2. Przybyło w ciągu 2018 roku	31	113	144	67	67	278
	w tym: - z zakupu (środki samorządowe)	18	68	86	38	29	153
	- z zakupu (dotacja MK)	0	27	27	29	38	94
	- inne wpływy	13	18	31	0	0	31
	3. Ubyło w ciągu 2018 roku	100	195	295	451	0	746
	4. Księgozbiór stan w dniu 31.12.2018 r.	4560	7580	12140	6951	5668	24759
	- literatura piękna dla dorosłych		4583	4583	3965	3023	11571
	- literatura piękna dla dzieci	4276	0	4276	1905	1770	7951
	- inna	284	2997	3281	1081	875	5237
	5. Czasopisma oprawne w dniu 31.12.2018 r.	0	0	0	0	0	0
	6. Liczba tytułów czasopism bieżących	1	3	4	5	3	12

CZYTELNICY	1. Użytkownicy zarejestrowani	52	153	205	49	43	297
	2. Czytelnicy (wypożyczający) zarejestrowani w ciągu roku	52	153	205	49	43	297
	- do 5 lat	2	0	2	0	0	2
	- 6-12 lat	42	0	42	3	4	49
	- 13-15 lat	8	0	8	2	1	11
	- 16-19 lat	0	8	8	1	5	14
	- 20-24 lat	0	9	9	6	2	17
	- 25-44 lat	0	53	53	7	15	75
	- 45-60 lat	0	52	52	13	9	74
	- powyżej 60 lat	0	31	31	17	7	55
	- uczący się	48	14	62	11	10	83
	- pracujący	0	75	75	17	16	108
	- pozostali	4	64	68	21	17	106
UDOSTĘPNIANIE	1. Odwiedziny w bibliotece	1087	1670	2757	1218	413	4388
	I - w wypożyczalni	676	1028	1704	402	413	2519
	II - odwiedziny w czytelni + użytkownicy	411	642	1053	816	499	2368
	w tym: - odwiedziny użytkowników	170	119	289	738	0	1027
	2. Wypożyczenia księgozbioru w ciągu	1566	3079	4645	1452	120	7303
	- wypożyczenia literatury pięknej dla	53	2593	2646	1258	79	4699
	- wypożyczenia literatury pięknej dla dzieci	1416	127	1543	93	40	2037
	- wypożyczenia literatury innej	97	359	456	101	10	567
	3. Księgozbiór udostępniony na miejscu	14	94	108	34	0	142
	4. Liczba udostępnionych czas. bieżących	244	644	888	197	49	1584
	- na zewnątrz	0	0	0	0	0	0
	- na miejscu	244	644	888	197	499	1584
	5. Liczba udzielonych informacji w ciągu	21	24	45	7	0	52
WYDATKI	1. Zakup książek ogółem (wartość w zł.)	268	2830	3098	2210	219	7500
	- liczba	31	95	126	67	6	260
	- w tym zakup ze środków samorządowych	268	1980	2248	1264	98	4500
	- liczba	18	68	86	38	2	153
	- w tym zakup z dotacji MK (wartość w zł)	0	850	850	946	120	3000
	- liczba	0	27	27	29	3	94
	2. Prenumerata czasopism (wartość w zł.)						2471,35
	- liczba	1	3	4	5	3	12
	1. Liczba komputerów użytkowanych	0	0	5	5	1	11
	- w tym dostępnych dla czytelnika	0	0	2	5	0	7
	- w tym z dostępem do Internetu (dla czyt.)	0	0	5	5	1	11
	1. Powierzchnia pomieszczeń bibliot. w m ²	0	0	100	40	3	175
	2. Liczba miejsc dla czytelników	8	3	11	8	3	22
	3. W tym dla niepełnosprawnych	0	0	0	0	1	1

D. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce

Ośrodek Edukacji Ekologicznej jest placówką, która pełniła funkcję bazy do realizacji programu z zakresu „Zielonej Szkoły”. Podstawowym celem ośrodka jest propagowanie idei ekorozwoju jako całokształtu działań człowieka na rzecz zasobów środowiska naturalnego, kształtowania społecznego poparcia dla proekologicznych przedsięwzięć. Na terenie ośrodka wprowadzono rozwiązania ekologiczne, czyli zamontowano pompy ciepła, kolektory słoneczne oraz lampy. Ośrodek posiada ścieżkę przyrodniczą „Brama do Puszczy” o długości 2 km na wieżę widokową „Maruszka”. Wzdłuż ścieżki rozmieszczonych jest 5 tablic o tematyce prezentującej walory przyrodnicze Puszczy Białowieskiej.

Przeprowadzane są również zajęcia ornitologiczne. Nad brzegiem Zalewu Siemianówka organizowana jest „Akcja Siemianówka” czyli podlaska stacja obrączkowania ptaków.

Ośrodek posiada trasę questową „Przyrodnicze wędrówki brzegiem Siemianówki”. Od 2015 roku Ośrodek Edukacji Ekologicznej jest rekomendowany jako Miejsce Przyjazne Rowerzystom na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo jako obiekt noclegowy. Ośrodek współpracuje także z Białowieskim Parkiem Narodowym.

Ośrodek jako jednostka budżetowa prowadził nieodpłatne warsztaty z noclegiem i wyżywieniem dla dzieci i młodzieży szkolnej z Narewki. Dzieci korzystały m.in. z zajęć edukacyjnych w salach dydaktycznych, warsztatów rękodzielniczych (lepienie w glinie, tkackich - krajki, bibułkarskich).

Ośrodek Edukacji Ekologicznej współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Narewce poprzez zakwaterowanie i wyżywienie zaproszonych gości oraz przygotowywanie posiłków dla imprez plenerowych organizowanych przez GOK.

Ośrodek Edukacji Ekologicznej posiada na swoim wyposażeniu rowery i sprzęt sportowy, z którego korzystały grupy przebywające w Ośrodku. Natomiast z zewnętrznych atrakcji na terenie ośrodka, tj. placu zabaw, siłowni, boiska do koszykówki, do piłki siatkowej i nożnej oraz kortu tenisowego i wiaty ogniskowej, korzystali wszyscy - zarówno osoby przyjezdne, jak i mieszkańcy.

Prawidłowe funkcjonowanie Ośrodka Edukacji Ekologicznej uwarunkowane jest z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń. W celu uzyskania pozytywnej opinii, uprawniającej do organizacji wycieczek szkolnych i kolonii przeprowadzone zostały przez Państwową Straż Pożarną w 2018 roku czynności kontrolno-rozpoznawcze z zakresu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych. W 2018 roku otrzymano warunkową opinię straży pożarnej ze względu na niespełnienie przez hydranty wewnętrzne z węzłem pólshczywnym, zainstalowane w budynku OEE, wymaganych wydajności i ciśnienia przy jednoczesnym poborze wody z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych. Termin realizacji obowiązku doprowadzenia do pełnej sprawności technicznej instalacji hydrantów został wyznaczony na dzień 31.12.2019r., co ma związek z modernizacją hydroforni w Siemianówce, która zakłada m.in. wymianę hydroforów, remont studni głębinowych z wymianą pomp i budowę dwóch zbiorników wyrównawczych, co ma zapewnić stałe ciśnienie wody podawanej do sieci. Ośrodek przeszedł w listopadzie 2018 r. okresową kontrolę stanu technicznego budynku, obejmującą sprawdzenie elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania budynku, których uszkodzenia mogą powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa osób, środowiska oraz konstrukcji budynku, w grudniu 2018 r. okresową kontrolę przewodów kominowych i przegląd techniczny sprzętu ppoż, w czerwcu 2018 r. sprawdzono oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne. Przeprowadzono

gruntowną konserwację systemu oddymiania klatki schodowej, przechodzą kontrolę przeprowadzane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Hajnówce.

W ośrodku zatrudnionych było 7 osób i posiada on bazę noclegową składającą się z 18 pokoi, co daje 48 miejsc noclegowych. Nocleg mogły znaleźć również grupy 50-osobowe.

W 2018 r. z 55 różnego rodzaju usług noclegowo-żywnościowych skorzystało 1548 osób.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

A. Program Rozwoju Gminy Narewka

Program Rozwoju Gminy Narewka na lata 2015-2020 został przyjęty uchwałą nr X/67/15 Rady Gminy Narewka z dnia 30 listopada 2015 r. Jak każdy dokument o charakterze strategicznym określa on uwarunkowania rozwojowe danego obszaru. Wskazuje słabe i mocne strony oraz dokonuje analizy problemów występujących w gminie i daje odpowiedź jak te problemy niwelować.

Celem generalnym Programu Rozwoju Gminy Narewka jest poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Narewka poprzez prowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju gminy.

Aby ten cel mógł być zrealizowany, dokument zaleca podjęcie działań w następujących obszarach priorytetowych:

1/ Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności Gminy Narewka,

2/ Rozwój funkcji turystycznych na bazie walorów przyrodniczych, krajozrazowych, historycznych oraz dziedzictwa kulturowego,

3/ Zmniejszanie bezrobocia, rozwój przedsiębiorczości oraz wzmacnianie bazy ekonomicznej,

4/ Budowa oraz umocnienie wewnętrznych więzi społecznych oraz zewnętrznych kontaktów gospodarczych.

Wybór ww. priorytetów rozwoju uwarunkowany jest dokonaną analizą problemów. Przedstawiciele społeczności lokalnej wskazywali następujące najważniejsze problemy:

- niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa, odpływ młodzieży z terenu gminy,
- bezrobocie wśród kobiet i osób młodych,
- brak miejsc przeznaczonych dla osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych,
- zła infrastruktura drogowa (drogi gminne, powiatowe, wojewódzka) i niedoinwestowana infrastruktura kolejowa,
- niedostateczna liczba inwestorów, brak Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- potrzeba właściwego uzbrojenia terenów inwestycyjnych,

- zbyt dużo terenów prawnie chronionych
- potrzeba modernizacji infrastruktury komunalnej, w tym rozbudowa oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, itd.
- potrzeba dalszej rozbudowy infrastruktury turystycznej, np. wyciąg nart wodnych, przystanie kajakowe
- niezadawalający dostęp do Internetu,
- brak typowych ścieżek rowerowych,
- brak pełnego wykorzystania infrastruktury transgranicznej (fitosanitarnej),
- brak środków na modernizację i przebudowę stadionu w Narewce,
- niedostateczne wykorzystanie marki „Puszcza Białowieska”,
- brak produktu lokalnego gminy,
- potrzeba uaktywnienia działań organizacji pozarządowych,
- potrzeba dotarcia do twórców lokalnych różnych specjalności (rękodzieło, rzeźba, malarstwo, tkactwo, twórczość literacka) oraz prezentacja i promocja ich dorobku.

Wiedzę o potrzebach wykorzystano na wskazanie kierunków działań. Wśród głównych należy wymienić:

- modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej: np. poprawa stanu bazy oświatowej, kulturalnej, sportowej,
- poprawa jakości dróg na wybranych odcinkach,
- remont i budowa chodników,
- modernizacja oświetlenia ulicznego,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej: kanalizacyjnej i oczyszczania ścieków,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej (poprawa jakości wody),
- zmniejszenie ilości wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pyłowych i gazowych,
- rozbudowa infrastruktury odnawialnych źródeł energii,
- budowa systemu informacji turystycznej i kulturalnej,
- wykorzystanie potencjału turystycznego, kulturowego, historycznego i przyrodniczego,
- prowadzenie działań edukacyjnych związanych ze świadczeniem usług turystycznych
- zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów lokalnych i inwestorów zewnętrznych,
- zapewnienie powszechnej dostępności do usług doradztwa zawodowego dla osób zmuszonych do reorientacji zawodowej,
- utworzenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej,

- poprawa zagospodarowania przestrzennego gminy,
- prowadzenie współpracy z lokalnymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- współpraca międzyregionalna obejmująca wymianę informacji i doświadczeń w zakresie rozwoju regionalnego i przestrzennego oraz działań mających na celu zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej,
- wsparcie współpracy międzynarodowej w zakresie przedsięwzięć kulturalno-oświatowych oraz planowania przestrzennego infrastruktury transeuropejskiej, łączności, energetyki oraz ochrony środowiska.

Wypełnianie celów operacyjnych wymaga podjęcia szeregu zadań o charakterze przedsięwzięć inwestycyjnych, organizacyjnych oraz projektów społecznych, dlatego też Program zawiera Wieloletni Plan Inwestycyjny, tj. kierunki działań w okresie 2015 – 2020.

Drogi gminne

L.p.	Zadanie	Stan realizacji na koniec 2018 r.
1.	Przebudowa - droga prowadząca do terminalu AIDA	Sporządzono dokumentację techniczną, uzyskano zezwolenie na realizację
2.	Przebudowa drogi Olchówka – Masiewo Stare	Zrealizowano I etap inwestycji
3.	Przebudowa drogi Eliaszuki - Kordon	Nie zrealizowano
4.	Ulice w miejscowości Nowa Łuka	Sporządzono dokumentację techniczną
5.	Janowo – Jelonka	Zrealizowano w całości
6.	Nadleśnictwo Browsk – Gruszki do rzeki Narewka	Nie zrealizowano
7.	Ulice wsi Grodzisk	Zrealizowano w całości
8.	Ulice wsi Nowe Skupowo	Zrealizowano w całości
9.	Budowa dróg rolniczych Nowa Łuka – Słobódka	Nie zrealizowano
10.	Budowa drogi Bernacki Most - Podlewkowie	Zrealizowano w całości

Infrastruktura turystyczna

L.p.	Zadanie	Stan realizacji na koniec 2018 r.
1.	Wyciąg nart wodnych Stary Dwór	Sporządzono dokumentację techniczną
2.	Budowa 4 przystani kajakowych na rzece Narewka	Wykonano jedną w Lewkowie Starym
3.	Trasa turystyczna i wieże widokowe w Starym i Nowym Masiewie	Nie zrealizowano
4.	Pomost - przystań jachtowa Stary Dwór	Nie zrealizowano

5.	Przebudowa budynku WOZ Lewkowo na potrzeby Spółdzielni Socjalnej	W trakcie realizacji
6.	Modernizacja boisk przy Zespole Szkół w Narewce	Zrealizowano w całości

Infrastruktura techniczna, komunalna i społeczna

L.p.	Zadanie	Stan realizacji na koniec 2018 r.
1.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Siemianówce i nad Zbiornikiem Siemianówka	Zrealizowano w całości
2.	Instalowanie pomp ciepła: - Lewkowo Stare - Stanica Kajakowa - Urząd Gminy	Nie zrealizowano
3.	Instalacje fotowoltaiczne - OEE - Zespół Szkół - Stanica Kajakowa - GOZ - UG	W trakcie realizacji: OEE, oczyszczalnia ścieków w Lewkowie Starym, oczyszczalnia ścieków w Narewce
4.	Fotowoltaika - prosument 150 szt.	Nie zrealizowano
5.	Instalacje solarne 100 szt.	Nie zrealizowano
6.	Przebudowa stacji wodociągowej w Siemianówce	W trakcie realizacji
7.	Stacja uzdatniania wody w Narewce	Zakończono w całości
8.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Narewce	Sporządzono dokumentację techniczną
9.	Budowa świetlic wiejskich: - Nowe Masiewo - Eliaszuki - Nowa Łuka - Leśna	Nowe Masiewo – zakończono w całości, Eliaszuki – zakończono w całości, Nowa Łuka – w trakcie realizacji, Leśna - sporządzono dokumentację techniczną
10.	Modernizacja i remont GOK	Nie zrealizowano
11.	Rozbudowa sieci teleinformatycznych	Nie zrealizowano
12.	Przebudowa – wymiana kotłów C.O. w prywatnych gospodarstwach – 150 sztuk	Nie zrealizowano
13.	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	Zakupiono do OSP Narewka
14.	Zakup koparko-ładowarki	Nie zrealizowano
15.	Budowa sieci wodociągowej Olchówka - Nowe Masiewo	Nie zrealizowano
16.	Budowa sieci wodociągowej - kanalizacyjnej na terenach letniskowych przy Zbiorniku Wodnym Siemianówka	Nie zrealizowano
17.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków - 120 szt.	Nie zrealizowano

B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP)

Najczęściej określane w skrócie jako studium uwarunkowań lub studium to jeden z dokumentów planistyczny sporządzany dla całego obszaru gminy, określający w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania.

Studium jest podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy. Obok miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktem planowania przestrzennego i w systemie planistycznym zaliczane jest do aktów planowania ogólnego. Nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych. Ma za to charakter aktu kierownictwa wewnętrznego, obowiązującego w systemie organów gminy. Wiąże wójta przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i służy koordynacji ustaleń tych planów. Przedmiotem studium są treści związane ze stanem istniejącym, czyli diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i uwarunkowań jej rozwoju dająca rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju oraz treści określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, czyli podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorząd.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Narewka zostało zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Narewka Nr VII/66/99 z dnia 31.08.1999 r., obejmuje zmiany zatwierdzone uchwałami:

- Nr XXXI/309/06 Rady Gminy w Narewce z dnia 21 września 2006 r.;
- Nr VII/52/07 Rady Gminy w Narewce z dnia 14 czerwca 2007r.;
- Nr XVI/147/08 Rady Gminy Narewka z dnia 12 września 2008 r.;
- Nr XXXIV/268/10 Rady Gminy Narewka z dnia 23 czerwca 2010 r.;
- Nr XV/122 /12 Rady Gminy Narewka z dnia 26 czerwca 2012 r.,
- Nr XXXII/273/14 Rady Gminy Narewka z dnia 29 sierpnia 2014 r.

Ostatnia zmiana studium była związana z utworzeniem terenów przemysłowo-składowo-usługowych w obrębie Siemianówka o powierzchni ok. 29 ha z przeznaczeniem pod specjalną strefę ekonomiczną w ramach Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Narewka.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy, wykonanym na podstawie przepisów o planowaniu przestrzennym i rozporządzeń wykonawczych w tym zakresie.

Analiza obowiązującego studium w ramach „*Oceny aktualności studium i planów miejscowych*” wykazała częściową zgodność zapisów studium z obowiązującymi przepisami prawa. Niezgodności dotyczą przede wszystkim braku odniesienia do aktualnych uwarunkowań i przepisów prawa, braku spójności w oznaczaniu przeznaczenia terenów, braku jednoznacznie zdefiniowanych linii

rozgraniczających w części niezmienianej studium, pominięcia w opracowaniu wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, jak również nie wskazania w opracowaniu obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące studium jest częściowo zgodne z przepisami art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Z przeprowadzonej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w oparciu o obowiązujące przepisy związane z planowaniem przestrzennym, a także istniejące uwarunkowania faktyczne wynika zakres aktualizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z występującymi niezgodnościami studium powinno zostać zmienione, przynajmniej w poniżej określonym zakresie:

- dostosowanie zapisów do aktualnych uwarunkowań,
- dopasowanie wyznaczanych kierunków rozwoju określonych w studium i jego zmianach pod kątem strategii rozwoju gminy (wyznaczenie jednoznacznego charakteru gminy: turystyczna, przemysłowa itp.),
- redakcję zapisów wobec aktualnie obowiązującego prawa,
- dostosowanie zapisów dotyczących przeznaczenia terenów do bieżących i przewidywanych potrzeb,
- wprowadzenie jednoznacznych zapisów (graficznych i tekstowych) dotyczących przeznaczenia terenów,
- wprowadzenie jednoznacznego rozgraniczenia terenów z możliwością zabudowy od terenów gdzie obowiązuje zakaz zabudowy, w szczególności w obszarach chronionych,
- ustaleniu parametrów zabudowy oraz określenie wskaźników zagospodarowania przestrzennego,
- wskazaniu obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- wprowadzeniu wytycznych dla planów miejscowych.

Rada Gminy Narewka Uchwałą Nr XXXI/271/14 z dnia 30 czerwca 2014 r. przystąpiła do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Narewka. W kwietniu 2015 r. została podpisana umowa z Biurem Architektoniczno-Urbanistycznym na opracowanie projektu studium. W 2016 r. Uchwałą Nr XII/84/16 Rada Gminy Narewka przystąpiła do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Narewka. W wyniku prac nad programem w 2017 r. Uchwałą Nr XXIV/176/17 przyjęto Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Narewka, który 31 stycznia 2018 r. został zaktualizowany - Uchwała Nr XXVII/200/18 zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Narewka.

W wyniku prac nad Programem Rewitalizacji oraz realizacją umowy o powierzenie grantu Nr G/16/2017 z dnia 09.06.2017 r. na przeprowadzenie konsultacji

społecznych w ramach projektu „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach” procedury związane z pracami planistycznymi zostały wstrzymane do chwili zakończenia procesu konsultacji. W ramach przeprowadzonych konsultacji w okresie od 19.05.2017 r. do 30.11.2017r . opracowano raport z indywidualnego procesu konsultacji dla Gminy Narewka, zawierający zebrane wnioski i uwagi, do których należy się odnieść przy opracowywaniu projektu studium. W dniu 05.12.2017 r. przekazano zgromadzone materiały głównemu projektantowi studium (Biuro Architektoniczno-Urbanistyczne). W lipcu 2018 r. projektant studium przekazał projekt studium do weryfikacji i zaopiniowania przez tut. Urząd oraz do przedłożenia właściwej Komisji Architektoniczno-Urbanistycznej.

Głównym celem opracowywanego projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz potrzeb rozwojowych mieszkańców gminy. Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy pozwoliła na określenie kierunków jej rozwoju.

Diagnoza stanu gminy obejmowała uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne, a na ich podstawie określone zostały kierunki rozwoju gminy. Istniejący stan zidentyfikowany został w oparciu o dokumenty strategiczne, które przedstawiają możliwości rozwoju gminy nie tylko w aspekcie lokalnym, lecz także w odniesieniu do możliwości rozwojowych gminy w aspekcie wojewódzkim i krajowym.

Główną zasadą kształtowania zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy będzie rozwój poszczególnych funkcji w oparciu o istniejące zainwestowanie. Ich rozwój będzie koncentrował się w obrębach poszczególnych miejscowości. Główne zasady kształtowania polityki przestrzennej gminy zostały sformułowane następująco:

- przeciwdziałanie rozproszaniu zabudowy poprzez wskazywanie nowych terenów inwestycyjnych w obrębie istniejących jednostek osadniczych;
- wykreowanie wizerunku gminy jako terenu atrakcyjnego dla rozwoju turystyki i rekreacji;
- minimalizacja negatywnego wpływu na strukturę przestrzenną i społeczno – gospodarczą wcześniejszych zasad polityki przestrzennej gminy i poprawa jakości życia mieszkańców gminy;
- wyrównanie różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy;
- wspieranie lokalnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a przy lokalizacji nowych inwestycji uwzględnianie lokalnych zasobów środowiska naturalnego;
- promocja gminnych terenów inwestycyjnych;
- ochrona najcenniejszych walorów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego;
- kontynuacja historycznego charakteru zabudowy w ośrodkach o zachowanych zabytkowych układach ruralistycznych;

- stworzenie najbardziej optymalnego zagospodarowania przestrzeni gminy, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i wizji rozwoju gminy przedstawionej przez lokalne władze.
- zakaz rolniczego zagospodarowania odpadów

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno-gospodarczych, zamierzeń i działań inwestycyjnych gminy oraz zamierzeń powiatu hajnowskiego i województwa podlaskiego, stwarzają przesłanki do wyróżnienia na jej terenie dwóch zasadniczych stref zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowanych, co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania:

- obszary zabudowy, które będą ulegały przekształceniom przestrzennym,
- obszary otwarte, które nadal pozostaną nie zainwestowane.

Do obszarów zabudowy gminy zaliczyć należy wszystkie obecnie zainwestowane (zabudowane), tereny przeznaczone pod zabudowę w aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wszystkie obszary wyznaczone i przeznaczone w studium pod zorganizowane zainwestowanie (zabudowę). Do obszarów otwartych należy zaliczyć tereny rolne (tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej), leśne i wód powierzchniowych.

C. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (plan miejscowy, MPZP) to akt prawa miejscowego przyjmowany w formie uchwały rady gminy, określający przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Ustalenia planu miejscowego, wraz z innymi przepisami, kształtują sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych (w przeciwieństwie do studium, które wyraża jedynie politykę przestrzenną gminy). W planie miejscowym dokonuje się również zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Nie jest to tożsame z wyłączeniem gruntu z produkcji rolnej i leśnej, tzw. odrolnieniem. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może wykraczać poza granice administracyjne gminy, może za to obejmować tylko część jej obszaru. Na terenie gminy może obowiązywać więcej planów miejscowych w postaci fragmentarycznych, obejmujących wybrane obszary opracowań. Plan nie może naruszać ustaleń studium, co stwierdza rada gminy przed jego uchwaleniem.

W latach 1985-2003 na terenie Gminy Narewka obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony uchwałą nr IX/41/85 Gminnej Rady Narodowej w Narewce z dnia 4 października 1985 r., który obejmował cały jej obszar.

Plan ten utracił ważność w 2003 r. w związku zmianą ustawy o planowaniu przestrzennym.

Gmina Narewka posiada 29 opracowań planistycznych w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, przyjętych uchwałą Rady Gminy Narewka. Powyższe opracowania zajmują powierzchnie ok 735 ha, co w stosunku do całkowitej powierzchni gminy wynoszącej ok 33 899 ha daje ok. 2,2% pokrycia obszaru gminy planem miejscowym.

Poniżej zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wskazaniem uchwał oraz powierzchni opracowania:

lp	Nr uchwały, data	Publikator	Przedmiot uchwały	Powierzchnia (ha)
1	2	3	4	5
1	VIII/117/96 z dnia 29 listopada 1996 r.	Dz.Urz.Woj.Białostockiego Nr 40, poz. 153 z dnia 20 grudnia 1996	w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka	17
2	XXVI/183/97 z dnia 30 grudnia 1997 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 15, poz. 206 z dnia 10 maja 1999 r.	w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka.	16,5
3	XXIX/221/98 z dnia 17 czerwca 1998 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr , poz. z dnia	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Siemieniakowszczyzna w gminie Narewka – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz części przeznaczonej pod zabudowę zagrodową	3,5
4	IX/87/99 z dnia 28 październik 1999 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 39, poz. 634 z dnia 30 listopada 1999 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Planta gmina Narewka dotyczących usług przemysłowo-handlowo-składowych na działce oznaczonej w ewidencji geodezyjnej 391	5,5
5	XII/114/2000 z dnia 20 kwietnia 2000 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 16, poz. 178 z dnia 6 czerwca 2000 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek Nr ewidencyjny 196/3 i części działki Nr 249 w Skupowie gmina Narewka przeznaczonych na lokalizację urządzenia radionawigacyjnego	1
6	XIII/121/2000 z dnia 27 czerwca 2000 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 20, poz. 265 z dnia 17 lipca 2000 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych na działkach Nr ewidencyjny 236, 237, 238 obręb Mikłaszewo i części działki Nr 390/1 obręb Planta	12
7	XVIII/161/01 z dnia 24 kwietnia 2001 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 14, poz. 270 z dnia 30 maja 2001 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Łuka-Stary Dwór" nad zbiornikiem Siemianówka	250
8	XXIII/194/02 z dnia 26 lutego 2002 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 10 , poz. 244 z dnia 22 kwietnia 2002 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych obszarów gminy Narewka obejmujących działki w aktualnej ewidencji geodezyjnej Nr 193/9~193/25 oraz części 193/1 i i 290, 291, 292 w Tarnopolu oraz Nr 309/28 w Siemianówce	5,5
9	IV/38/03 z dnia 25 lutego 2003 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskiego o Nr 21, poz. 541 z dnia 3 marca 2003 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Siemianówka dz nr: 592, 611 do 614 – tereny przemysłowo-składowo-handlowe dz. 307 – zabudowa lotniskowa)	22

10	VIII/66/03 z dnia 9 września 2003 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 109, poz. 2048 z dnia 16 października 2003 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Siemianówka dz nr: 290/2 do 290/6 – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinne, usługi rzemiosła)	1
11	XIV/141/04 z dnia 21 czerwca 2004 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 97, poz. 1400 z dnia 6 lipca 2004 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Zabłotczyzna dz nr: 129,180,181,181/1,181/2,182,192 do 196 – zabudowa przemysłowo-składowo- usługowa, kolejowy węzeł przeładunkowym)	18
12	XXI/214/05 z dnia 26 kwietnia 2005 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 135, poz. 1601 z dnia 6 czerwca 2005 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych i zabudowy gospodarczej na części gruntów wsi Siemianówka	11
13	XXIX/298/06 z dnia 28 czerwca 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 194, poz. 1873 z dnia 29 lipca 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych terenów w Gminie Narewka	23,5
14	XXIX/296/06 z dnia 28 czerwca 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 194, poz. 1872 z dnia 29 lipca 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowego, z boczną kolejowo- szerokotorową na działce Nr ew. 306, położonej na gruntach wsi Planta	0,5
15	XXXI/310/06 z dnia 21 września 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 254, poz. 2534 z dnia 24 października 2006 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Siemianówka" nad zbiornikiem wodnym Siemianówka	45
16	XXXI/311/06 z dnia 21 września 2006 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 254, poz. 2535 z dnia 24 października 2006 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Tarnopol" nad zbiornikiem Siemianówka	70
17	XXVI/257/05 z dnia 29 grudnia 2005 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 35, poz. 433 z dnia 2 lutego 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo- składowo-usługowych położonych na wydzielonych gruntach wsi Mikłaszewo	26
18	XXVI/260/05 z dnia 29 grudnia 2005 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 35, poz. 434 z dnia 2 lutego 2006 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej letniskowej i pensjonatowej z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej usług nieuciążliwych na cz. gruntów wsi Siemianówka	10
19	VII/53/07 z dnia 14 czerwca 2007 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 170, poz. 1717 z dnia 25 lipca 2007 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowo-usługowych położonych na gruntach wsi Leśna w gminie Narewka	24,64
	XI/95/07 z dnia 28 grudnia 2007 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 13, poz. 148 z dnia 16 stycznia 2008 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo- składowo-usługowych położonych na gruntach wsi Leśna w Gminie Narewka	0
20	VIII/66/07 z dnia 10 sierpnia 2007 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 203, poz. 2063 z dnia 12 września 2007 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowo-składowego na działkach Nr ew. 369/2,369/5,369/6,394 i część działki Nr ew. 309/2 położonych na gruntach wsi Planta	1,7
21	XVI/148/08 z dnia 12 września 2008 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 252, poz. 2585 z	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów	26,8637

		dnia 21 października 2008 r.	budownictwa mieszkaniowego i usług we wsi Skupowo w gminie Narewka	
22	XVII/153/08 z dnia 27 października 2008 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 279, poz. 2807 z dnia 14 listopada 2008 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Łuka z przeznaczeniem na pole golfowe i budownictwo rekreacyjno-letniskowe w gminie Narewka	39,0630
23	XXXIV/269/10 z dnia 23 czerwca 2010 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 173, poz. 2165 z dnia 16 lipca 2010	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Grodzisk w gminie Narewka obejmujących działki nr 196, 197/2, 197/3, 197/4	1,67
24	VI/51/11 z dnia 13 czerwca 2011 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o Nr 177, poz. 2124 z dnia 05 lipca 2011	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Łuka w Gminie Narewka	9,72
25	XI/94/12 z dnia 15 lutego 2012 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 764 z dnia 29 lutego 2012 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Masiewo Nowe w gminie Narewka	0,8118
26	XV/123/12 z dnia 26 czerwca 2012 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 2087 z dnia 13 lipca 2012 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Narewka z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłowo - składowo - handlową wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	8,1100
27	XXII/193/13 z dnia 28 marca 2013 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 1881 z dnia 16 kwietnia 2013 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Łuka - Stary Dwór" nad zbiornikiem Siemianówka	15,3613
28	XXVII/234/13 z dnia 30 grudnia 2013 r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 25 z dnia 03 stycznia 2014 r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego "Tarnopol" nad zbiornikiem Siemianówka	35,00
29	XXXII/274/14 Z dnia 29 sierpnia 2014r.	Dz.Urz.Woj.Podlaskieg o poz. 3133 z dnia 22 września 2014 r.	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowo-usługowych w obrębie Siemianówka	29,3122
				735,2520

Analiza tekstów i rysunków tych dokumentów wobec wymogów wynikających z przepisów art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z opracowaniem oceny aktualności studium i planów miejscowych wykazała częściową zgodność zapisów planów miejscowych z obowiązującymi przepisami prawa. Niezgodności dotyczą przede wszystkim planów sprzed 2008 r. i braku wskazania w nich form ochrony przyrody (przede wszystkim obszarów chronionego krajobrazu) oraz wobec zmieniających się przepisów nie określania w poszczególnych przypadkach:

- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Biorąc po uwagę obowiązujące na terenie gminy Narewka formy ochrony przyrody i lokalizację planów miejscowych, można stwierdzić, iż znajdują się one w zasięgu obszarów chronionych „Dolina Narwi” oraz „Puszcza Białowieska” -

Rozporządzeń Nr 7/05 oraz Nr 9/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. Analiza dotyczyła przede wszystkim zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej i wykazała zgodność planów uchwalonych po dniu 25 lutego 2005 r. (wejście w życie rozporządzeń w sprawie w/w obszarów chronionego krajobrazu) z przepisami prawa.

Rada Gminy Narewka podjęła 6 uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obszar objęty przystąpieniem do zmiany wynosi 119,26 ha (0,35% powierzchni gminy).

Lp	Nr uchwały	Tytuł	Zakres	Pow. (ha)	Funkcja terenu
1	XX/175/12 z dnia 27.12.2012	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych, letniskowych w obrębie Siemianówka	obręb Siemianówka działki nr: 1070, 1081/20, 303, cz.308, 309/1, cz.309/9, cz.309/28, 310/, do 310/5, cz.310/6, 310/28 do 310/30, cz.310/31, cz.317/1, 311/1, 311/2, 312, cz.313/1, 313/2, 315/1, cz.315/7, 314, cz.302, cz.278/1, 278/2, cz.280, cz.281/3, cz.282, cz.283/5, cz.283/6, cz.284, cz.285/5, cz.286, cz.287, cz.288, cz.289, cz.301, cz.345	6,50	z przeznaczeniem pod budownictwo rekreacyjne, letniskowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
2	XXI/184/13 z dnia 01.02.2013r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych, letniskowych, pensjonatowych w obrębie Łuka, wieś Słobódka	obręb: Łuka działki nr: 34/8, 34/5, cz.34/6, cz.88, cz.100, cz.40, cz.53, cz.82/1, cz.172, 833, 85/1, 86/1 do 86/5, 87/1, 452/1	7,00	z przeznaczeniem pod budownictwo rekreacyjne, letniskowe, pensjonatowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
3	XXV/222/13 z dnia 20.09.2013r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka	obręb: Stare Lewkowo działki nr: 10/3, 10/4, 10/5, 10/6, 10/7, 10/8, 11, 12/3, 12/4, 12/5, 12/6, 12/7, 13/1, 13/2, 14/1, 14/3, 14/4, 14/6, 14/8, 14/9, 14/10, 14/11, 14/12, 14/13, 14/14, 16/1, 16/2, 16/3, 17/1, 17/2, 18/1, 18/2, 18/3, 19/3, 19/4, 21/5, 21/6, 25, 321, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 320, 322, 309	76,33	z przeznaczeniem pod kopalnię piasku i gliny oraz tereny zabudowy zagrodowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
4	XXV/241/13 z dnia 30.12.2013r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Siemianówka	obręb: Siemianówka działki nr: od 135/1 do 135/58, 13, 136, 137/1 do 137/19, 138/1 do 138/21, 139/1 do 139/3,	9,00	z przeznaczeniem pod tereny zabudowy letniskowej, pensjonatowej, pensjonatowo-usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
5	XVI/117/16 z dnia 29.09.2016r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	obręb Lewkowo Nowe dz nr 407, 174 obręb Gruszki dz nr 1006, cz.883/2, cz 1007/7	2,37 0,73	pod budownictwo przemysłowo-składowo-usługowe wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
6	XXXI/239/18 z dnia	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego	obręb Siemianówka	17,33	z przeznaczeniem pod tereny kolejowe wraz z

18.10.2018r.	plan zagospodarowania przestrzennego	dz.nr 59/20, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 525, 530, 531, 532,		niezbędną infrastrukturą techniczną
		razem	119,26	

Ze względu na trwające procedury związane z opracowaniem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, prace nad planami miejscowymi zostały wstrzymane. Przed przystąpieniem prac nad planami miejscowymi należy doprowadzić do zgodności zapisów studium z podjętymi uchwałami.

Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 r. (Dz.U z 2018r., poz. 1945) zmienia zakres miejscowych planów w stosunku do ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 07.07.1994 r. (Dz.U. z 1994 r., Nr 89, poz. 415) w oparciu o którą została sporządzona część obowiązujących planów. W związku z powyższymi zmianami ustawowe obrazują braki w zakresach przeważającej ilości planów miejscowych. Zmienił się również standard i szczegółowość ustaleń, określony rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który m.in. wprowadza do rysunku miejscowego planu wyrys ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z oznaczeniem obszaru objętego projektem planu oraz określeniem skali rysunku w formie liczbowej i liniowej.

W latach 2002-2018 wpłynęło do Urzędu Gminy 55 indywidualnych wniosków do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o zmianę przeznaczenia terenów oraz 14 wniosków do studium. W procesie konsultacji społecznych w ramach realizacji projektu „Konsultacje dokumentów planistycznych” wpłynęło 154 wnioski, z czego 20 dotyczyło zmian przeznaczenia działek, pozostałe to wnioski z zakresu budowy infrastruktury oraz spraw społecznych.

W 2018 r. wydano 67 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, obejmujących obszar ok. 64 ha oraz 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o pow. ok. 19 ha.

Lp	Decyzje	Rodzaj zabudowy	Ilość	Powierzchnia ha
1	Decyzje o warunkach zabudowy	zab. mieszkaniowa jednorodzinna	41	64,35
		zab.usługowa	8	
		inna	18	
2	Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego		6	18,96
3	Decyzje negatywne		9	
		razem	82	83,31

Tak duża ilość wniosków i wydanych warunków zabudowy pokazuje zainteresowanie właścicieli gruntów – zarówno mieszkańców gminy, jak również osób mieszkających poza terenem gminy Narewka – zmianą przeznaczenia terenów rolnych na tereny inwestycyjne (mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe i inne). Z przeprowadzonej analizy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika, że część obowiązujących na obszarze gminy planów miejscowych nie jest dostosowana do istniejących uwarunkowań faktycznych i prawnych, w związku z tym stwierdza się konieczność ich zmiany. Poniżej zestawiono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Narewka, które wymagają wprowadzenia zmian celem dostosowania do obowiązujących przepisów prawa:

1. Uchwała Nr VIII/117/96 z dnia 29 listopada 1996 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka
2. Uchwała Nr XXVI/183/97 z dnia 30 grudnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Narewka
3. Uchwała Nr XXIX/221/98 z dnia 17 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Siemieniakowszczyzna w gminie Narewka – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz części przeznaczonej pod zabudowę zagrodową
4. Uchwała Nr IX/87/99 z dnia 28 października 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Planta gmina Narewka dotyczących usług przemysłowo – handlowo – składowych na działce oznaczonej w ewidencji geodezyjnej 391
5. Uchwała Nr XII/114/2000 z dnia 20 kwietnia 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek Nr ewidencyjny 196/3 i części działki Nr 249 w Skupowie gmina Narewka przeznaczonych na lokalizację urządzenia radionawigacyjnego
6. Uchwała Nr XIII/121/2000 z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – składowych na działkach Nr ewidencyjny 236, 237, 238 obręb Mikłaszewo i części działki Nr 390/1 obręb Planta
7. Uchwała Nr XVIII/161/01 z dnia 24 kwietnia 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu rekreacyjnego „Łuka-Stary Dwór” nad zbiornikiem Siemianówka
8. Uchwała Nr XXIII/194/02 z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych obszarów gminy Narewka obejmujących działki w aktualnej ewidencji geodezyjnej Nr 193/9-193/25 oraz części 193/1 i 290, 291, 292 w Tarnopolu oraz Nr 309/28 w Siemianówce
9. Uchwała Nr IV/38/03 z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
10. Uchwała Nr VIII/66/03 z dnia 9 września 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
11. Uchwała Nr XIV/141/04 z dnia 21 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

12. Uchwała Nr XXIX/298/06 z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych terenów w Gminie Narewka
13. Uchwała Nr XXIX/296/06 z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowego, z bocznicą kolejową – szerokotorową na działce Nr ew. 306, położonej na gruntach wsi Planta
14. Uchwała Nr XXVI/257/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – składowo – usługowych położonych na wydzielonych gruntach wsi Mikłaszewo
15. Uchwała Nr XXVI/260/05 z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej letniskowej i pensjonatowej z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej i usług nieuciążliwych na części gruntów wsi Siemianówka
16. Uchwała Nr XVI/148/08 z dnia 12 września 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego i usług we wsi Skupowo w gminie Narewka

D. Zasób nieruchomości gminnych

Całkowita powierzchnia Gminy Narewka wynosi 33 899 ha (339 km²). Powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Narewka wynosi 806,34 ha, co daje 2007 działek ewidencyjnych. 1087 działek, o powierzchni 322,3 ha to działki zapisane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki drogowe (dr). 902 działki to nieruchomości określone w ewidencji gruntów jako:

Lp	Oznaczenie	Opis	Powierzchnia w ha
1	B	Tereny po budynkami, zabudowane	32,4801
2	Ls	Lasy, tereny leśne	70,0522
3	R	Tereny rolne w tym łąki, pastwiska, rola, zadrzewienie zakrzewienia, tereny różne	287,5215
4	W	Tereny pod wodami	13,5756
5	dr	Drogi, tereny pod drogami, t. komunikacyjne	322,3161
6	K	Kopaliny	21,1522
7	N	Nieużytki	14,2983
8	Tk	Tereny kolejowe	44,9477
			806,3437

Gmina Narewka w swoich zasobach posiada 125 działek, wydzielonych geodezyjnie z przeznaczeniem w planie zagospodarowania przestrzennego pod tereny budowlane (zabudowa letniskowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, hotelarska, pensjonatowa i przemysłowo-składowo-usługowa).

Lp	Obręb	Ilość szt.	Powierzchnia ha	Przeznaczenie w planie
1	Łuka	94	8,5745	letniskowe
2	Łuka	12	4,7953	hotelarsko-pensjonatowe
3	Tarnopol	6	0,5904	letniskowe
4	Narewka	1	0,1500	mieszkaniowe jednorodzinne
5	Stare Masiewo	4	0,4823	mieszkaniowe jednorodzinne
6	Masiewo Nowe	4	0,5030	mieszkaniowe jednorodzinne
7	Siemianówka	4	22,7871	przemysłowo -składowo-usługowe
	razem	125	37,8826	

E. Gospodarowanie zasobem nieruchomości gminnych

1. Sprzedaż nieruchomości

W 2018 r. Gmina przeznaczyła do sprzedaży 34 nieruchomości, położonych w obrębach Łuka, Narewka, Stare Masiewo. W wyniku przeprowadzonych w 2018 r. przetargów sprzedano 5 nieruchomości na łączną wartość 159.851,30 zł.

Nieruchomości przeznaczone do sprzedaży 2018 / 2019				
Lp	Obręb	Ilość szt.	Powierzchnia ha	Przeznaczenie w planie
1	Łuka	17	1,4469	letniskowe
2	Łuka	7	3,1460	hotelarsko-pensjonatowe
4	Narewka	1	0,1500	mieszkaniowe jednorodzinne
5	Stare Masiewo	4	0,4823	mieszkaniowe jednorodzinne
	razem	29	5,2289	

2. Dzierżawa nieruchomości rolnych

Gmina Narewka dzierżawi 73 działki rolne o łącznej powierzchni 82,15 ha dla 48 podmiotów. Z tego tytułu w 2018 r. przychód wynosił 9.127,16 zł. W 2018 r. przedłużono umowy dzierżawy na działki rolne dla 12 podmiotów.

3. Dzierżawa nieruchomości pod działalność gospodarczą

Dzierżawę nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza podpisano z 9 podmiotami na 10 działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni dzierżawy 0,1254 ha. Miesięczny szacowany dochód z tytułu dzierżawy ww. gruntów wynosi 1.901,46 zł netto (2.338,80 zł brutto). W 2018 r. podpisano 5 nowych umów dzierżaw, z czego 3 umowy były umowami kilkumiesięcznymi i wygasły w tym samym roku. Ponadto Gmina Narewka dzierżawi tereny kolejowe, składające się z 21

działek, o łącznej powierzchni 40,0033 ha. Miesięczny czynsz z tytułu dzierżawy wynosi 20.000,00 zł netto (24.600,00 zł brutto).

W 2018 r. przedłużono umowy dzierżawy nieruchomości z 3 podmiotami, które prowadzą na tych działkach działalność gospodarczą.

Dzierżawy gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej				
lp	obręb	ha	działka	przeznaczenie
1	Siemianówka	0,0050	16	lokalizacja kontenera telekomunikacyjnego
2	Tarnopol	0,0324	359/15	lok. stacji bazowej gsm
4	Narewka	0,0100	60/1	pod budynkiem sklepu
5	Narewka	0,0080	628	pod budynkiem gospodarczym
6	Narewka	0,0240	60/1	pod budynkiem sklepu
7	Narewka	0,0200	753/7	pod budynkiem handlowym, usługowym
8	Narewka	0,0020	128/1	lok. słupków teletechnicznych
	Stare Lewkowo	0,0020	390/8	lok. słupków teletechnicznych
9	Narewka	0,0220	753/7	pod budynkiem handlowym, usługowym
		0,1254		

4. Wieczyste użytkowanie

W wieczyste użytkowanie zostało oddanych 56 podmiotom 12 działek położonych w obrębie Narewka o powierzchni 1,5169 ha. Są to działki zabudowane budynkami mieszkaniowymi, stanowiącymi własność prywatną. Szacowany przychód z tytułu wieczystego użytkowania, zgodnie z aktualizacją opłaty wynosi 5.235,46 zł.

Nieruchomości oddane w wieczyste użytkowanie					
lp	obręb	lokalizacja, ulica	dz	pow. (ha)	liczba użytkowników
1	Narewka	Hajnowska	639	0,0643	2
2		Ogrodowa	711	0,0565	4
3		Hajnowska	628	0,0817	3
4		Mickiewicza	682/1	0,0749	3
5		Mickiewicza	523	0,0580	2
6		Mickiewicza	589	0,2367	5
7		Mickiewicza	586/1	0,0581	2

8		Mickiewicza	587/2	0,1386	5
9		Nowa	131/6	0,2400	8
10		Nowa	130/5	0,2900	11
11		Nowa	129/7	0,2024	13
12		Nowa	129/8	0,0157	1

W dniu 05.10.2018 r. weszła w życie ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U. z 2018 r. poz. 1716), która z dniem 01.01.2019 r. przekształca prawo użytkowania w prawo własności grunty zabudowane na cele mieszkaniowe (jednorodzinne, wielorodzinne).

Uchwałą Nr V/41/19 Rada Gminy Narewka z dnia 29.03.2019 r. w sprawie określenia stawek bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów stanowiących własność Gminy Narewka określono bonifikatę od opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu w wysokości 80% w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w roku, w którym nastąpiło przekształcenie. W pozostałych latach zgodnie zapisami uchwały.

F. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Mieszkaniowy zasób gminy stanowi 12 lokali, z czego 6 są to lokale mieszkalne, 6 lokale socjalne, o łącznej powierzchni 557,13 m².

Zasobem mieszkaniowym administruje Urząd Gminy Narewka. W 2018 roku nie pozyskano nowych lokali oraz nie dokonywano sprzedaży mieszkań będących w zasobach.

W kwietniu 2018 r. dokonano wymiany instalacji elektrycznej w lokalu mieszkalnym zlokalizowanym w Narewce przy ul. Białowieskiej 5/3.

W grudniu 2018 roku rozpoczęto generalny remont mieszkania socjalnego znajdującego się w Narewce przy ulicy Białowieskiej 5/2. W ramach prac wyremontowano łazienkę (odgrzybianie i suszenie ścian, wymiana instalacji, ułożenie glazury, terakoty, zakupione zostało nowe wyposażenie, m.in. wanna, bojler do podgrzewania wody, suszarka do suszenia ubrań), zostały wymienione 3 okna i odmalowane ściany. Remont został zakończony w lutym 2019 r.

Gmina posiada niezamieszkałe lokum o powierzchni 34,02 m² w miejscowości Olchówka, natomiast na dzień 31 grudnia 2018 r. nie było osób oczekujących na przydział lokalu mieszkalnego i socjalnego.

Podstawą do działań w zakresie gospodarki mieszkaniowej jest przyjmowany przez Radę Gminy Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy (Uchwała nr XXVIII/212/18 Rady Gminy Narewka z dnia 30 kwietnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Narewka na lata 2018 – 2022).

Zasady przydziału lokali gminnych reguluje Uchwała nr XXII/199/13 Rady Gminy Narewka z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Narewka.

Wykaz lokali, stan na dzień 31.12.2018 r.

Lokale mieszkalne		Lokale socjalne	
Lp.	Lokalizacja	Lp.	Lokalizacja
1	Narewka ul. Kolejowa 1/4	1	Olchówka 1/2
2	Narewka ul. Kolejowa 1/5	2	Siemianówka ul. Lipowa 11
3	Narewka ul. Białowieska 1/3	3	Narewka ul. Hajnowska 41/4
4	Lewkowo Stare 73/1	4	Narewka ul. Mickiewicza 41/2
5	Siemianówka ul. Lipowa 11	5	Narewka ul. Mickiewicza 42/5
6	Olchówka 1/1	6	Narewka ul. Białowieska 5/1

Dochody i zaległości mieszkaniowe na dzień 31 grudnia 2018 r.:

Przypis	Wpłaty	Odsetki pobrane	Per saldo
49.094,10 zł	46 948,21 zł	330,30 zł	4.466,47 zł

G. Lokalny Program Rewitalizacji, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Gminny Program Ochrony Środowiska

1. Lokalny Program Rewitalizacji

Program został przyjęty uchwałą Nr XXIV/176/17 Rady Gminy Narewka z dnia 28 września 2017 r., a następnie zmieniony uchwałą Nr XXVII/200/18 z dnia 31 stycznia 2018 r.

Program został opracowany w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), w związku z tym do Programu, procedury opracowania nie stosuje się co do zasady zapisów Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015. Zgodnie z powyższym Program opracowano zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju z 2016 roku.

Program został wpisany do wykazu programów rewitalizacji województwa podlaskiego.

Obszarem zdegradowanym w gminie jest ten obszar, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego (czyli koncentracji negatywnych zjawisk społecznych - w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co

najmniej jednej z innych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzennofunkcjonalnej, technicznej.

Jako obszar rewitalizacji wyznaczono jednostki delimitacyjne: Narewka i Grodzisk oraz Zabłotczyzna.

Program Rewitalizacji określa główne kierunki, którymi gmina jako wspólnota mieszkańców powinna podążać w perspektywie najbliższych lat, aby wyeliminować lub ograniczyć niekorzystne zjawiska zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji. Określono wizję, czyli pożądaný stan obszaru rewitalizacji na koniec okresu realizacji programu (2022 rok). Formułując wizję przyjęto zasadę, że powinna być ona łatwa do zapamiętania, tak aby każdy uczestnik życia społecznego w gminie, wiedział dokąd zmierza rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Wizja stanowi opis stanu obszaru oczekiwanego w przyszłości. Jest to obraz, wyobrażenie tego obszaru za kilka lat przy optymistycznym założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań zewnętrznych. Wizja rozwoju jest wynikiem wykorzystania endogenicznych zasobów obszaru rewitalizacji.

Wskaźniki realizacji Programu

Nazwa wskaźnika i jednostka	Definicja wskaźnika	Wartość wyjściowa	Wartość docelowa w roku 2022
Poziom bezrobocia [os/ 100 Mk]	Liczba osób, którym udzielono wsparcia z GOPS z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców OR.	8,93	8,48
Liczba firm [szt./ 100 Mk]	Liczba firm wg CEIDG oraz KRS na 100 mieszkańców na OR.	4,96	5,21
Poziom ubóstwa [szt./ 100 Mk]	Suma liczby osób i liczby rodzin korzystających z pomocy z GOPS ze względu na problem ubóstwa, w przeliczeniu na 100 mieszkańców OR.	23,91	20,00
Dostępność obiektów kultury i obiektów sportowo-rekreacyjnych w najbliższym otoczeniu [szt./100 mieszkańców]	Liczba obiektów kultury i obiektów sportoworekreacyjnych w najbliższym otoczeniu (sołectwo i sołectwa sąsiednie) na 100 mieszkańców OR	3,27	4,00
Aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania [szt./100 mieszkańców]	Liczba imprez kulturalnych i sportoworekreacyjnych w pobliżu miejsca zamieszkania (sołectwo i sołectwa sąsiednie) na 100 mieszkańców OR	3,17	4,50
Udział mieszkańców narażonych na emisję pyłów [%]	Udział mieszkańców narażonych na emisję pyłów [%]	26,57	3,13

Wskaźnik uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym [liczba uczestników/ liczba Mk]	Liczba uczestników imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych z OR	0,94	1,10
Liczba korzystających z GOPS (pomoc społeczna) [osoby/ 100Mk]	Suma liczby osób i liczby rodzin korzystających korzystających ze wsparcia GOPS na OR ze względu na problemy inne niż bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, czy narkomania.	2,48	2,20
Frekwencja wyborcza [%]	Frekwencja wyborcza w ostatnich wyborach parlamentarnych na OR	35,91	37,71
Liczba organizacji pozarządowych [szt.]	Liczba organizacji pozarządowych na OR	6	8

2. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan został przyjęty uchwałą Nr X/65/15 Rady Gminy Narewka z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Narewka na lata 2015-2020.

Jednym z najwyższych priorytetów działań Unii Europejskiej jest walka ze zmianami klimatu, m.in. poprzez kreowanie oraz implementowanie stosownych przepisów prawa, które są z całą surowością egzekwowane wobec krajów członkowskich. Wspólnota zobowiązała się do zredukowania całkowitej emisji CO₂ w Europie o przynajmniej 20 % do roku 2020 w stosunku do poziomów z roku 1990. Istotna rola w osiągnięciu tego celu przypisana została działaniom podejmowanym na szczeblu lokalnym.

Polskie gminy poprzez wspieranie bądź realizowanie działań ukierunkowanych na oszczędność energii przyczynią się do wypełnienia wspomnianych założeń. Jednakże aby podejmowane inicjatywy, przede wszystkim inwestycyjne, były wdrażane racjonalnie, a także efektywnie wpisywały się w politykę Unii Europejskiej wskazane było opracowanie strategicznego dokumentu, który zawierać będzie plan działań na rzecz zrównoważonej energii. Tę właśnie funkcję spełnia Plan gospodarki niskoemisyjnej, który na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji emisji pokazuje, w których dziedzinach samorząd powinien angażować się najmocniej, aby uzyskiwać znaczące oszczędności energii i jakie powinien realizować zadania inwestycyjne najefektywniej wpływające na poprawę jakości powietrza atmosferycznego na jego obszarze.

Zadaniem planu gospodarki niskoemisyjnej jest ustalenie, na podstawie analizy aktualnego stanu zużycia energii i emisji CO₂ na obszarze gminy, działań – wraz z ich oceną pod kątem ekonomicznym i ekologicznym – zmierzających do redukcji wykorzystania energii, czy też zwiększenia skali wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a w rezultacie ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

Obok bazowej inwentaryzacji emisji dokument zawiera określenie celów ogólnych oraz szczegółowych w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, a także mapę drogową, która wskazuje sposoby ich osiągnięcia

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej obejmuje wszystkie sektory (budownictwo użyteczności publicznej, budownictwo mieszkaniowe, transport, oświetlenie uliczne, przemysł) i podmioty będące producentami, dystrybutorami i użytkownikami energii uwzględniając podmioty zarówno publiczne jak i prywatne.

W tabeli poniżej dokonano zbiorczego zestawienia działań planowanych do wdrożenia w ramach realizacji Programu gospodarki niskoemisyjnej

Zbiorcze zestawienie działań przewidzianych w ramach PGN:

Lp.	Nazwa działania	Szacowany koszt w tys. zł
1.	Wymiana oświetlenia wbudowanego w budynkach użyteczności publicznej	200
2.	Wymiana opraw ulicznych na energooszczędne	350
3.	Budowa systemu inteligentnego sterowania oświetleniem ulicznym	80
4.	Zwiększanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży	20
5.	Instalacja pomp ciepła / modernizacja kotłowni	3 000
6.	Instalacja kolektorów słonecznych	60
7.	Instalacja ogniw fotowoltaicznych	500
8.	Modernizacja taboru samochodowego	700
9.	Modernizacja dróg publicznych	5 000
10.	Termomodernizacja budynków	10 000
11.	Wymiana starych kotłów na nowe	1 200
12.	Instalacja kolektorów słonecznych	3 000
13.	Instalacja ogniw fotowoltaicznych	5 000
SUMA		29 110

3. Gminny Program Ochrony Środowiska

Program został przyjęty uchwałą Nr XXII/160/17 Rady Gminy Narewka z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Narewka do roku 2020.

Gminny Program Ochrony Środowiska został opracowany zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz.672, z późn. zm.), uwzględniając część strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” dotyczących Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Narewka jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Zawiera cele i zadania, które powinna realizować gmina jak i inne podmioty w celu ochrony środowiska w jej granicach administracyjnych.

Ponadto dokument ten został opracowany zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska: Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program podsumowuje stan środowiska gminy oraz zawiera zestawienie jego słabych i mocnych stron (analiza SWOT).

Dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie gminy możliwe stało się zdefiniowanie na tej podstawie celów środowiskowych, do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska i ideą zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym celem sporządzania i uchwalania Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu JST.

W dokumencie dokonano oceny aktualnego stanu środowiska oraz przeanalizowano możliwości jego poprawy na terenie Gminy Narewka z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zasoby przyrodnicze,
3. Gospodarowanie wodami,
4. Gleby,
5. Zasoby geologiczne,
6. Zagrożenia hałasem,
7. Pole elektromagnetyczne,
8. Gospodarka wodno-ściekowa,
9. Gospodarka odpadami,
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

W programie wyznaczono cele oraz określono zadania, których realizacja przełoży się na poprawę stanu środowiska w gminie. Ww. cele i zadania zostały opisane w tabeli poniżej.

Ponadto kontynuowane jest umieszczanie w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska. Przykładem takich dokumentów są Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczane w nich kierunki zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania, mające wpływ na ochronę środowiska to m.in.:

- zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych;
- wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej;

- wyposażanie terenów zabudowy mieszkaniowej co najmniej w sieci elektroenergetyczne i wodociągowe, a strefy koncentracji zabudowy mieszkaniowej - także w sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- propagowanie odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem energii produkowanej z wiatru;
- rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych.

4. Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji, Programu gospodarki niskoemisyjnej i Gminnego Programu Ochrony Środowiska

W 2018 r. Gmina Narewka rozpoczęła realizację lub otrzymała wsparcie finansowe do działań zgodnych z założeniami ww. dokumentów (dla inwestycji w trakcie realizacji podano szacunkowe koszty przyjęte do wniosku o dofinansowanie):

1. Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej na terenie Gminy Narewka poprzez budowę przystani kajakowej w Lewkowie Starym – kwota dofinansowania - 57 378,00 zł, wydatki kwalifikowane - 90 174,75 zł.
 - a. Zadanie zakończone w 2018 roku. W wyniku realizacji utworzono miejsce odpoczynku oraz punkt przystani na rzece Narewka. W ramach inwestycji wybudowano wiatę ogniskową wraz z paleniskiem, pomost do wejścia oraz zejścia z kajakiem do rzeki, lampę oświetleniową solarną.
2. Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Narewka poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację stacji wodociągowej w Siemianówce oraz stacji uzdatniania wody w Narewce – kwota dofinansowania – 674 345,00 zł, wydatki kwalifikowane – 1 059 795,55 zł – wartość całkowita inwestycji - 2 719 738,48.
 - a. Zadanie rozpoczęte i w trakcie realizacji. W ramach inwestycji nastąpiła przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Narewce. W trakcie przebudowy jest Stacja hydroforni w Siemianówce oraz 20 przydomowych oczyszczalni ścieków dla potrzeb mieszkańców.
3. Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej i elektrycznej w gminie Narewka – kwota dofinansowania – 1 082 970,00 zł, wydatki kwalifikowane – 1 547 100,00 zł.
 - a. Zadanie rozpoczęte oraz w trakcie realizacji. W ramach inwestycji zamontowanych zostanie 44 instalacje solarne do podgrzania ciepłej wody użytkowej oraz 49 instalacji fotowoltaicznych do produkcji prądu, na potrzeby własne mieszkańców Gminy Narewka.
4. Instalacje fotowoltaiczne w obiektach funkcjonalnych w gminie Narewka – kwota dofinansowania – 282 070,00 zł, wydatki kwalifikowane – 421 000,00 zł.

- a. Zadanie rozpoczęte i w trakcie realizacji. W ramach inwestycji zainstalowane zostały trzy instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej, tj. Oczyszczalnia ścieków w Narewce, Oczyszczalnia ścieków w Lewkowie Starym, Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce.
5. Utworzenie dziennego domu pomocy w Lewkowie Starym – kwota dofinansowania – 711 284,71 zł, wydatki kwalifikowane – 846 767,52 zł
 - a. Zadanie rozpoczęte i w trakcie realizacji. Projekt polega na przebudowie wraz z rozbudową budynku po dawnym ośrodku zdrowia w Lewkowie Starym i otwarciu w nim dziennego domu pomocy. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano również zakup wyposażenia niezbędnego do pobytu osób starszych, niesamodzielnych/zależnych. Obejmuje ono m.in. meble, sprzęt kuchenny, rehabilitacyjny, jak również komputery, tak aby zapobiegać wykluczeniu cyfrowemu osób defaworyzowanych.
6. Zutylizowano 83,020 Mg odpadów zawierających azbest pochodzących z terenu 38 nieruchomości. Gmina Narewka jako beneficjent programu realizowanego przez WFOŚiGW w Białymstoku pozyskała na ten cel środki finansowe w wysokości 6900,00 zł, które zostały w całości wykorzystane. Wartość całkowita projektu zamknęła się kwotą 30.215,96 zł.
7. Zakończono roboty budowlane związane z budową elektroenergetycznej, napowietrznej sieci nn 0,4 kV oświetlenia ulicznego drogi wojewódzkiej nr 687 na odcinku Świnoroje - Narewka. Sumując zamontowano 11 słupów oraz 11 opraw oświetlenia ulicznego na długości 0,5 km. Koszt robót budowlanych wyniósł 60.024,00 zł brutto.
8. Gmina Narewka posiada podpisaną umowę z firmą zewnętrzną, która świadczy usługi związane z konserwacją i utrzymaniem w stanie sprawności sieci oświetlenia ulicznego. Na terenie gminy znajduje się ok. 855 punktów świetlnych. W ubiegłym roku wymieniono 6 lamp oświetleniowych, m.in. w Nowej Łuce, Siemianówce, Lewkowie Starym, Zabłotczyźnie i Bernackim Moście. Dokonano również wymiany 2 opraw oświetleniowych w Krynicy i Guszczewinie.
9. W ramach wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w 2018 roku zamontowano 3 lampy solarne: w Nowej Łuce oraz w Lewkowie Starym.
10. W wyniku awarii programatorów czasowych dokonano wymiany 4 zegarów astronomicznych na terenie Gminy Narewka o łącznej kwocie 1.480,00 zł.

5. Informacja o gospodarowaniu odpadami

W roku 2018 odbiorem oraz zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych na terenie Gminy Narewka zajmowała się firma wyłoniona w trybie przetargu nieograniczonego, z którą podpisano umowę 14.12.2016 r. Jest to Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Hajnówce.

Na koniec 2018 roku, zgodnie z danymi pochodzącymi z rejestru Gminy Narewka, liczba mieszkańców wynosiła 3659 osób.

Zestawienie złożonych deklaracji:

Liczba deklaracji złożonych	Liczba posesji, które zgłosiły zbieranie odpadów bez segregacji	Liczba mieszkańców w gminie wg złożonych deklaracji
1670	61	3284

Budynki wielorodzinne

L.p.	Opis	Liczba budynków	Liczba mieszkańców
1.	Spółdzielnia mieszkaniowa w Narewce	3	139
2.	Wspólnota mieszkaniowa w Lewkowie Starym nr 1	1	19
3.	Wspólnota mieszkaniowa w Lewkowie Starym nr 2	1	19
4.	Wspólnota mieszkaniowa w Lewkowie Starym nr 3	1	35

Liczba posesji zamieszkałych: 1215.

Liczba mieszkańców posesji zamieszkałych: 3284.

Liczba posesji niezamieszkałych zadeklarowanych do odbioru: 455.

W roku 2018 łączna masa odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Narewka wyniosła 795,662 Mg, w tym 773,602 Mg – odpady komunalne i 22,060 Mg – odpady budowlane i rozbiórkowe.

Z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdującego się przy ul. Białowieskiej 2 w Narewce odebrano 2,180 Mg odpadów wielkogabarytowych.

Dwa razy w roku przeprowadzono objazdową zbiórkę odpadów problemowych, czyli:

- odpady wielkogabarytowe;
- metale;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne;
- opony;
- baterie i akumulatory.

Objazd dotyczył wszystkich miejscowości na terenie gminy wraz z załadunkiem wystawionych przed posesje odpadów na środki transportu, ich wywóz oraz zagospodarowanie.

W 2018 roku zgodnie w uchwałą Nr XVIII/128/16 Rady Gminy Narewka z dnia 28.12.2016 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła:

- 7,50 zł od osoby za odpady segregowane dla posesji zamieszkałych,
- 15, 00 zł od osoby za odpady zmieszane dla posesji zamieszkałych,

- 15,00 zł miesięcznie za pojemnik 120-litrowy za odpady segregowane dla posesji niezamieszkałych,
- 30,00 zł miesięcznie za pojemnik 120-litrowy za odpady zmieszane dla posesji niezamieszkałych.

H. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt Rada Gminy określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program został przyjęty uchwałą nr XXVII/199/18 Rady Gminy Narewka z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Narewka w roku 2018.

Celem programu jest zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Narewka oraz zapobieganie ich bezdomności.

Zadania realizowane przez Gminę w tym zakresie, m.in. to:

- zapewnienie miejsca i opieki w schronisku dla zwierząt;
- współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Kołem Łowieckim „Orzeł”, Policją;
- zapewnienie gospodarstwa rolnego w celu zabezpieczenia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej poprzez współpracę z lekarzem weterynarii w celu niezwłocznego udzielenia pomocy zwierzętom rannym w wyniku wypadków drogowych;
- przewidziana została również pomoc wolnożyjącym kotom poprzez zapewnienie im pożywienia, pomimo iż nie obserwuje się dużej ilości ich występowania.

Zadania realizowane przez Schronisko:

- odłów oraz przyjmowanie i utrzymywanie zwierząt w schronisku;
- zapewnienie przebywającym psom w schronisku właściwej opieki, regularne karmienie, stały dostęp do wody, pomieszczeń chroniących przed zimnem, upałem, opadami atmosferycznymi oraz właściwe i humanitarne traktowanie;
- prowadzenie obowiązkowej sterylizacji lub kastracji zwierząt w schronisku, wyłącznie przez lekarza weterynarii;
- oznakowanie psów przebywających w jednostce,
- zapewnienie psom kompleksowej opieki weterynaryjnej,
- poszukiwanie właścicieli dla zwierząt, prowadzenie adopcji;
- usypianie ślepych miotów, które trafią lub urodzą się w schronisku, dokonywane przez lekarza weterynarii.

Z terenu Gminy Narewka w 2018 roku odłowiono 8 psów do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Radysach.

I. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Uchwałą Nr XVIII/126/16 Rady Gminy Narewka z dnia 28 grudnia 2016 r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Narewka na lata 2016-2022.

Celem Strategii jest podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie i destabilizujących życie mieszkańców. Wytyczne cele realizowane były przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Opracowano obszary i prognozy zmian społecznych, które powinny stać się celami strategicznymi działań samorządu oraz całej społeczności lokalnej Gminy Narewka na lata 2016-2022.

Pierwszym celem jest wspieranie rodziny, systemu opieki nad dzieckiem i wsparcie osób starszych oraz niepełnosprawnych i odnosi się on do trudności w funkcjonowaniu rodzin, alienacją i dominującym złym stanem zdrowia wśród osób starszych, negatywną tendencją demografii. Wyznaczono kierunki działań:

1. Promowanie roli i funkcji rodziny.
2. Promocja dobrych praktyk na rzecz rodzin i dobrych wzorców wychowania.
3. Organizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych dla rodzin, młodzieży, rodziców.
4. Wspieranie i organizowanie edukacji i poradnictwa małżeńskiego, specjalistycznego i rodzinnego
5. Edukacja rodziców poprzez pracę socjalną, asystenturę rodziny.
6. Kontynuacja prowadzenia dla dzieci programu dożywiania, stypendiów socjalnych.
7. Kontynuacja prowadzenia punktu konsultacyjnego dla mieszkańców.
8. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Programu Wspierania Rodziny
9. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży.
10. Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.
11. Współdziałanie z ngo, kościołem i instytucjami na rzecz ubóstwa.
12. Koordynowanie prac LZI oraz grup roboczych dotyczących przemocy.
13. Rozwijanie systemu pomocy/usług osobom starszym, chorym i niepełnoprawnym w ich środowisku zamieszkania:
 - rozwój usług opiekuńczych, dzienny dom pobytu osób starszych .
14. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii.

Drugim celem jaki określono jest rozwój rynku pracy i pomocy osobom bezrobotnym, co ma sprzyjać lokalnej gospodarce w odpowiedzi na trudności osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobocie osób młodych.

Kierunki działania:

1. Pozyskiwanie funduszy na aktywizację grup znajdujących się w szczególnie trudnym położeniu na rynku pracy.
2. Rozwój ekonomii społecznej w obszarze turystyki, agroturystyki i ekologii .
3. Umożliwienie odbywania staży na terenie gminy osobom młodym.
4. Wsparcie osób bez pracy poprzez aktywną integrację.
5. Prowadzenie prac społecznie użytecznych, robót interwencyjnych, staży i kontraktów socjalnych dla osób nieaktywnych
6. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia.

Trzeci cel dotyczy rozwoju kultury, edukacji i kapitału społecznego i został zdefiniowany w oparciu o potrzeby działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, młodzieży, rodzin i osób starszych, niewystarczającą infrastrukturę organizacji społecznych rozwiązujących problemy społeczne i integrujące mieszkańców.

Kierunki działania:

1. Rozwój turystyki, agroturystyki i inicjatyw ekologicznych.
2. Wzbogacanie działalności o wspólne inicjatywy z lokalnymi stowarzyszeniami oraz organizacjami.
3. Rozwój obiektów sportowych.
4. Inicjowanie i rozwój form integracji rodzin ze społecznością lokalną – wspieranie wypoczynku rodzinnego, współorganizowanie i promowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festiwów, konkursów.
5. Wykorzystywanie różnorodnych form komunikacji ze społecznością w celu efektywnego wykorzystania obiektów sportowych– ogłoszenia i informacje w gazetach lokalnych, Internecie, w tym strony urzędu i ngo, spotkania/warsztaty ze społecznością.
6. Wykorzystanie nowego okresu programowania EFS do realizacji lokalnych usług, rozwoju organizacji, grup.

Wszystkie zaplanowane kierunki są i będą wdrażane w najbliższych latach w formie zadań zleconych organizacjom, samodzielnie realizowanych przez samorząd lub jednostki organizacyjne gminy. Realizacja Strategii odbywa się również poprzez wdrażanie Lokalnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Narewka, Gminnego Programu Wspierania Rodziny, pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które stanowią odrębne dokumenty.

J. Gminny Program Wspierania Rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 został przyjęty uchwałą Nr XXII/159/17 Rady Gminy Narewka z dnia 22 czerwca 2017 r.

Głównym celem programu jest tworzenie optymalnych warunków sprzyjających rozwojowi rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

Program zakładał trzy cele szczegółowe, które możliwe były do zrealizowania za pomocą odpowiednio ukierunkowanych działań. Są to:

1. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dzieci oraz w wypełnianiu funkcji wychowawczej i opiekuńczej.
2. Ograniczenie sytuacji kryzysowych wymagających interwencji i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i rodzin poprzez rozwój usług i form wsparcia.

W celu skutecznej prewencji dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. W Gminie Narewka realizatorami programu są:

1. Urząd Gminy Narewka,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce,
3. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce,
4. Szkoła Podstawowa w Narewce,
5. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce,
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narewce,
7. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Narewce,
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Narewce,
9. Komisariat Policji w Narewce,
10. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Narewowskiej,
11. Stowarzyszenie STORCZYK w Michnówce,
12. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Zagrożonym Wykluczeniem Społecznym „Lepsze Jutro” w Michałowie.

Adresatami programu są rodziny z terenu Gminy Narewka przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów konieczne jest stałe i dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci.

K. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Przeprowadzono i opracowano Diagnozę Problemów Społecznych z zakresu uzależnień na terenie Gminy Narewka. Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminę Narewka w odniesieniu do opinii dzieci i młodzieży szkolnej, mieszkańców oraz sprzedawców. W badaniu łącznie udział wzięły 164 osoby, tj. uczniowie w liczbie 104, 52 mieszkańców i 8 sprzedawców alkoholu. Z zebranego materiału badawczego opracowano wnioski i rekomendacje, które przedstawiają się następująco:

ALKOHOL - 22% badanych uważa, że osoby w ich wieku piją alkohol, 16% uczniów ma za sobą inicjację alkoholową, 12% deklaruje, że w związku ze spożywaniem alkoholu dotyczą ich problemy w rodzinie, szkole, pogorszenie relacji koleżeńskich, 12% uczniów, określiło zdobycie alkoholu na terenie gminy jako łatwe. W 8% rodzin występuje problem związany z nadużywaniem alkoholu. Według sporządzających Diagnozę problem związany ze spożyciem alkoholu na terenie gminy Narewka wśród dzieci i młodzieży nie jest alarmujący, jednak wymaga uwagi. Rekomendowanymi formami działań mogą być pogadanki z wychowawcą, zajęcia warsztatowe z psychologiem, bądź psychologiem szkolnym lub zajęcia z przedstawicielem Policji. Zaleca się także działania informacyjne dotyczące podwyższania świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych na temat instytucji w których można szukać pomocy, poprzez umieszczanie w widocznych miejscach plakatów, ulotek i broszur edukujących w zakresie szkodliwości i picia alkoholu wraz z adresami miejsc, w których można szukać pomocy. Badający rekomendowali także przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, gdyż z przeprowadzonego badania wynikało że 65% badanych po raz pierwszy spożyło alkohol podczas uroczystości rodzinnej, a najpopularniejszym alkoholem okazał się szampan – 76%. Inne rekomendacje to inwestowanie w sprzęt i niezbędne materiały potrzebne do podwyższania jakości działań profilaktycznych i realizowanie kreatywnych form spędzania wolnego czasu, takich jak uprawianie sportu, hobby, rozwijanie zainteresowań, czy pasji, co umożliwi zaspokojenie wewnętrznych potrzeb psychologicznych i społecznych, w tym radzenia sobie ze stresem, opierania się presji grupy czy budowania kontaktów z ludźmi.

NIKOTYNA - 28 % uczniów uważa, że osoby w ich wieku palą papierosy, 22% uczniów ma za sobą inicjację nikotynową. Według sporządzających Diagnozę problem nikotynowy wymaga uwagi, gdyż co piąty uczeń ma za sobą pierwszą inicjację nikotynową. W związku z tym rekomenduje się przeprowadzenie szkolenia dla rodziców, na którym nauczą się jak rozmawiać z dzieckiem palącym papierosy. Rekomenduje się także zajęcia profilaktyczne z wychowawcą w formie pogadanki z wykorzystaniem specjalistów, tj. lekarz, farmaceuta, którzy opowiedzą o skutkach palenia tytoniu. Zaleca się także przeprowadzenie kampanii społecznej z wykorzystaniem ulotek, broszur czy plakatów.

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE – 3% badanych uczniów używało narkotyków / dopalaczy / innych środków psychoaktywnych. 1 osoba miała 8-10 lat, a 2 osoby 14-16 lat. 58% uważa, że młode osoby sięgają po środki psychoaktywne z ciekawości i chęci zaimponowania innym, a 12 % uważa, że nie występują negatywne konsekwencje związane z używaniem środków psychoaktywnych i nikotyny. Według sporządzających Diagnozę problem związany z używaniem środków psychoaktywnych wymaga podjęcia działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Rekomenduje się objęcie działaniami szerokie grono odbiorców: uczniów, nauczycieli, rodziców poprzez przeprowadzenie kampanii edukacyjnej, realizację programów profilaktycznych ukazujących konsekwencje wynikające z używania substancji psychoaktywnych i ich negatywnego wpływu, szkolenia przede wszystkim dla rodziców w zakresie rozpoznawania i reagowania w przypadku zażywania przez dzieci substancji psychoaktywnych. Zaleca się wszechstronną aktywizację artystyczną, sportową i polityczną młodych mieszkańców gminy.

SPRZEDAWCY – Rekomenduje się prowadzenie częstszych kontroli w punktach sprzedaży, szkolenia dla sprzedawców alkoholu, a także proponuje się skorzystania z kampanii społecznych, imprez tematycznych bądź warsztatów skierowanych do najmłodszych członków społeczności lokalnej.

Odpowiedzią na ww. Diagnozę jest między innymi Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 r., który został przyjęty uchwałą nr XXVI/194/17 Rady Gminy Narewka z dnia 28 grudnia 2017 r.

Realizacją Programu zajmowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, która powierzała zadania poszczególnym instytucjom i organizacjom z terenu gminy. W 2018 r. wykonano następujące działania:

1) Szkoła Podstawowa w Narewce zrealizowała w okresie od stycznia do czerwca 2018 r. projekt prozdrowotny „Recepta na zdrowie” w ramach Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę”, w którym udział wzięli uczniowie klasy V i VI Szkoły Podstawowej w Narewce w łącznej liczbie 42 osób.

Celem projektu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania nawyków prozdrowotnych wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia, zbilansowanej diety i życia bez nałogów. Koszt projektu wyniósł 1200,00 zł.

2) W dniu 06.02.2018 r. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Narewowskiej zorganizowało Choinkę Noworoczną dla dzieci z ubogich rodzin z terenu Gminy Narewka. Głównym celem Choinki było dostarczenie rzetelnej i obiektywnej wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania używek, mechanizmach i skutkach uzależnień przekazanych w formie zabawy i konkursów pt. „Życie w trzeźwości”. W Choince udział wzięło 44 dzieci. Koszt działania to 2000,00 zł.

3) W dniach 28.06.2018 r. - 10.08.2018 r. Świetlice Wiejskie w Lewkowie Starym i Siemianówce oraz Świetlica Środowiskowa w Narewce realizowały program wakacyjny pod hasłem „Wakacje - bezpiecznie, zdrowo i sportowo”. Głównym celem zajęć była profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży, zapewnienie bezpieczeństwa oraz zdrowego i ciekawego spędzenia czasu. W zajęciach udział wzięło 120 dzieci w wieku szkolnym. Koszt to 5000,00 zł.

4) Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Narewce realizował zajęcia w ramach programu profilaktyki uzależnień pod hasłem „Jeśli chcesz zdrowo i mądrze żyć musisz z trunkami na bakier być”. Odebyły się 4 działania, w których udział brało 70 osób. Koszt wsparcia wyniósł 2000,00 zł.

5) Dofinansowano wyposażenie świetlic wiejskich (w Skupowie, Eliaszkach i Guszczewinie) w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i świetlicowych, co umożliwiło prowadzenie działań w zakresie kształtowania nawyków prozdrowotnych wśród mieszkańców poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia, zbilansowanej diety i życia bez nałogów. Koszt – 16 268,91 zł.

6) Dofinansowano Hajnowskie Stowarzyszenie Abstynentów i Rodzin „Dąb” w Hajnówce, które realizowało w Siemianówce spotkanie integracyjne środowiska abstynenckiego i rozpowszechnianie trzeźwego stylu życia. Koszt dofinansowania wyniósł 210,00 zł.

7) Przeprowadzono i opracowano Diagnozę Problemów Społecznych z zakresu uzależnień na terenie Gminy Narewka – koszt wykonania diagnozy to 1900,00 zł.

8) W 2018 r. odbyło się 8 posiedzeń Komisji, podczas których wydano pozytywne opinie na sprzedaż alkoholu, w tym:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – 4
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu oprócz piwa – 5
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 6

oraz rozpatrzono sprawy indywidualne 8 osób, wobec których były prowadzone działania profilaktyczne, motywujące do zaprzestania nadużywania alkoholu, w tym wobec 3 osób złożono do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Koszt opłat sądowych i za wydawanie opinii biegłych wyniósł 847,32 zł.

Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły 8550,00 zł, w tym 5250,00 zł Przewodniczącej.

9) Współdziałało z Prokuraturą Rejonową w Hajnówce, Komendą Powiatową Policji w Hajnówce i Posterunkiem Policji w Narewce, Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy GOPS w Narewce, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Sądem Rejonowym w Bielsku Podlaskim.

10) Przez cały rok działał punkt konsultacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, gdzie dyżury pełnił terapeuta ds. uzależnień i psycholog. Udzielili oni

102 porad osobom uzależnionym od alkoholu, członkom rodzin osób uzależnionych od alkoholu oraz innym osobom z trudnościami w sferze emocjonalno-osobowościowej. Terapeuta wykonywał usługi w ramach umowy wolontariatu, sfinansowano mu specjalistyczne szkolenie na kwotę 3450,00 zł. Z psychologiem była zawarta umowa zlecenia na kwotę 8540,00 zł. Punkt konsultacyjny przeprowadził prelekcje dla uczniów Szkoły Podstawowej w Narewce oraz dla podopiecznych Świetlicy Środowiskowej w Narewce i ich rodziców.

Oprócz Punktu konsultacyjnego zapewniono również dyżur psychologa w Szkole Podstawowej w Narewce. Dyżur odbywał się raz w tygodniu. Koszt wynagrodzenia psychologa to 24000,00 zł.

Dodatkowo ze środków Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zakupiono laptop na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz materiały edukacyjno-profilaktyczne.

Ostatecznie w ramach Programu w 2018 r. wydatkowano 78 430,98 zł z pozostających do dyspozycji 136 556,00 zł.

L. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Narewka uchwałą nr XXVIII/213/18 z dnia 30 kwietnia 2018 roku w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Narewka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2018r. przyjęła przedmiotowy program.

W myśl założeń ustawowych współpraca z organizacjami pożytku publicznego może odbywać się w formie:

1. zlecania organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
2. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
3. konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Obustronna współpraca winna odbywać się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. W programie współpracy zostały wskazane m.in. cele programu i formy współpracy. W 2018 roku wiodącą formą współpracy Gminy Narewka z organizacjami pożytku publicznego była forma współpracy pozafinansowej.

Wspomniany tryb współpracy obejmował działania o charakterze:

- informacyjnym, tj. informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia z funduszy europejskich lub innych tzw. źródeł zewnętrznych, o szkoleniach i

spotkaniach informacyjnych dedykowanych organizacjom pozarządowym, organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego bądź Pełnomocnika ds. organizacji pozarządowych Wojewody Podlaskiego;

- promocyjnym, tj. promowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych poprzez zapraszanie do udziału w posiedzeniach organów gminy, informowanie społeczeństwa o udziale tych organizacji w pracach na rzecz Gminy w lokalnych gazetach, publikacjach, tablicach informacyjnych i stronie internetowej, zapraszanie przedstawicieli ngo do redagowania gazety samorządowej;

- organizacyjnym poprzez między innymi udostępnianie sal, sprzętu i udzielanie wsparcia technicznego w celu prowadzenia działalności statutowej i zaspokajania potrzeb organizacji, w miarę podejmowania przez nie działań.

Na podstawie uchwały nr XXIII/173/17 Rady Gminy Narewka z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia warunków i trybu udzielania i rozliczania dotacji służących sprzyjaniu rozwojowi sportu oraz kontroli ich wykorzystania w dniu 24 stycznia 2018 r. został ogłoszony konkurs ofert na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu. Na określone zadanie wpłynęła jedna oferta od LZS Narewka, która została rozpatrzona pozytywnie. Z oferentem podpisano w dniu 12.03.2019 r. umowę o dofinansowanie zadań na kwotę 80.000,00 zł. W grudniu 2018 r. LZS Narewka zwrócił się z pismem do Wójta Gminy o dodatkowe wsparcie swych działań kwotą 10 tys. złotych. Po analizie wniosku, między innymi przez komisję Rady Gminy Narewka, dodatkowa pomoc finansowa została przyznana.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w Gminie Narewka odbywała się również w ramach wdrażania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Na obszarze Gminy Narewka na koniec 2018 roku było zarejestrowanych 17 organizacji pozarządowych, w tym 4 ochotnicze straże pożarne, pozostałe to głównie stowarzyszenia. Ich działalność jest związana z zadaniami gminy na rzecz mieszkańców i wkomponowuje się w życie kulturalne i edukacyjne gminy.

VI. Realizacja uchwał rady gminy

W 2018 r. Rada Gminy Narewka podjęła 68 uchwał. Konieczność ich podjęcia wynikała z obowiązujących przepisów prawa z uwagi na zadania realizowane przez gminę.

Z realizacją budżetu związane były uchwały dotyczące zmian wprowadzanych do budżetu gminy w 2018 roku oraz uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2031 i wprowadzanych do niej zmian. Podejmowano również uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu oraz udzielenia absolutorium wójtowi gminy. Dwie uchwały dotyczyły określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, natomiast jedna dopuściła zapłatę instrumentem płatniczym podatków i opłat stanowiących dochody

budżetu Gminy Narewka. Pod koniec 2018 r. podjęta została uchwała w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2019.

W odniesieniu do spraw okołobudżetowych podejmowano uchwały w sprawach:

- zatwierdzenia rocznych sprawozdań finansowych instytucji kultury,
- udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Hajnowskiemu na bieżące utrzymanie straży pożarnych;
- stawek podatków rolnego, od środków transportowych i od nieruchomości na 2019 rok.

W zakresie gospodarowania nieruchomościami podejmowano uchwałę w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Narewka na lata 2018-2021, a także na lata 2018-2022, wyrażano zgodę na przyjęcie darowizny nieruchomości położonych w obrębie Łuka na cele publiczne, a także zgodę na zamianę gruntów położonych w obrębie Zabrody o powierzchni 0,3700 ha stanowiące własność Gminy Narewka na grunty położone w obrębie Babia Góra stanowiące własność osoby prywatnej. Rada Gminy dwukrotnie wyrażała zgodę na wydzierżawienie nieruchomości stanowiących własność Gminy Narewka.

W ramach planowania przestrzennego podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W odniesieniu do realizowanych zadań związanych ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków podjęto dwie uchwały, w ramach których regulamin dostarczenia wody i odprowadzania ścieków przekazany został do zaopiniowania, a kolejną uchwałą został przyjęty i wdrożony w życie.

Realizując zadania wynikające z ustawy o ochronie zwierząt podjęta została uchwała w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Narewka.

W zakresie zadań wynikających z ustawy o ochronie przyrody zniesiono uchwałą formę ochrony przyrody drzewa uznanego za pomnik przyrody.

W ramach polityki społecznej wprowadzono zmiany statutu GOPS, wprowadzono zasady korzystania z pomocy społecznej w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, a także przyjęto wieloletni program osłonowy Gminy Narewka w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023. W trakcie roku realizowane były zadania wynikające z uchwał ustalających gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Odnosnie spraw związanych z ukonstytuowaniem się Rady, planami pracy Rady i komisji podjęto siedem uchwał, podjęto także uchwały dotyczące wynagrodzenia Wójta. Wytypowano przedstawicieli do Rady Społecznej SP ZOZ w Hajnówce, do Rady Naukowej Białowieskiego Parku Narodowego oraz Stowarzyszenia Gmin Górnej Narwi.

W zakresie spraw organizacyjnych podjęto i wdrożono uchwały dotyczące Statutu Gminy Narewka, statutów sołectw. Dokonano podziału Gminy Narewka na

okręgi i obwody głosowania oraz zarządzono wybory sołtysów i członków rad sołeckich.

W odniesieniu do innych spraw podjęto uchwały dotyczące:

- maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i odstępstw od spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych;

- wyrażono zgodę na zawarcie porozumienia międzygminnego z gminą Narew;

- stanowiska Rady Gminy Narewka w sprawie remontu Drogi Narewowskiej;

- zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Narewka;

- niewyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego;

- rocznych programów współpracy Gminy Narewka z organizacjami pozarządowymi;

- określenia regulaminu korzystania z amfiteatru przy ul. Hajnowskiej w Narewce;

- określenia szczegółowych zasad obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej.

Wszystkie uchwały podjęte przez Radę Gminy Narewka opiniowane były w ramach nadzoru przez Wojewodę Podlaskiego, a także Regionalną Izbę Obrachunkową. 26 uchwał stanowiło akty prawa miejscowego, w związku z czym podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i wchodziły w życie z reguły po upływie 14 dni od dnia ich opublikowania. Dodatkowo Regionalna Izba Obrachunkowa pozytywnie zaopiniowała wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium w sprawie wykonania budżetu za rok 2017.

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Gmina Narewka prowadzi aktywną współpracę na poziomie lokalnym i regionalnym. Współpracuje z gminami ościennymi i innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Wyrazem tej współpracy są porozumienia na których podstawie realizowane są wspólne przedsięwzięcia. Gmina jest uczestnikiem takich organizacji jak:

- Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska,
- Stowarzyszenie Gmin Górnej Narwi,
- Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego,
- Związek Komunalny Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej,
- Lokalna Grupa Działania „Puszcza Białowieska”.

Na poziomie międzynarodowym na koniec 2018 roku Gmina Narewka miała podpisane porozumienia, ewentualnie listy intencyjne o współpracy z następującymi samorządami:

- w ramach Euroregionu Puszcza Białowieska z Rejonem Kamienieckim, Prużańskim i Swisłockim na Białorusi,
- Gminą Wiejską Zalessie na Białorusi,
- Rejonem Małoryckim na Białorusi,
- Gmina Dagda na Łotwie

VIII. Podsumowanie

W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w Urzędzie Gminy Narewka wyniosło 54,5 etatu, z czego stałych pracowników Urzędu mieliśmy 33 osoby, w tym pracowników biura Urzędu: 21 osób oraz 12 pracowników fizycznych. Pozostałe osoby byli to pracownicy zatrudnieni w ramach umów podpisanych z Powiatowym Urzędem Pracy w Hajnówce na organizację prac interwencyjnych, robót publicznych i staży, a także w ramach tak zwanej efektywności po zakończonych okresach refundacji. Umowy te były sporządzane na czas określony najczęściej wynoszący 3 miesiące i w zależności od rodzaju umowy były one sporządzane w pełnym wymiarze czasu pracy lub też na ½ etatu.

Ponadto w jednostkach organizacyjnych zatrudnionych jest:

1. Szkoła Podstawowa w Narewce – 42 stałych pracowników i 4 pracowników interwencyjnych;
2. Gminny Ośrodek Kultury w Narewce – 6 pracowników i 3 pracowników w Gminnej Bibliotece Publicznej i jej filiach;
3. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Siemianówce – 6 pracowników;
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce – 7 pracowników.

W przypadku jednostek organizacyjnych za rozwój zasobów ludzkich odpowiadają kierownicy tychże jednostek, w ramach posiadanych uprawnień i nadanych upoważnień.

W 2018 roku w Urzędzie Gminy Narewka przeprowadzono trzy konkursy na stanowiska urzędnicze, w tym dwa na kierownicze stanowiska urzędnicze: Sekretarza Gminy oraz Dyrektora Szkoły Podstawowej w Narewce. Pozostały nabór dotyczył stanowiska do spraw świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wszystkie te konkursy zostały rozstrzygnięte pozytywnie.

W przypadku pracowników stałych Urzędu w 2018 r. uczestniczyli oni łącznie w 50 szkoleniach doskonalących i ugruntowujących ich wiedzę z tematyki, którą zajmują się w ramach powierzonych obowiązków służbowych. Były to szkolenia z zakresu: budownictwa, pozyskiwania funduszy zewnętrznych, przeprowadzania postępowań przetargowych, kadr, podatków dochodowych od osób fizycznych, gospodarki odpadami, ewidencji ludności, gospodarki nieruchomościami, pozwoleń na wycinkę drzew i krzewów, gospodarki wodno-ściekowej, RODO. Szkolenia te są potwierdzone stosownymi zaświadczeniami lub certyfikatami. Stałe podnoszenie

umiejętności i kwalifikacji zawodowych jest ustawowym obowiązkiem pracownika samorządowego.

Pracownicy Urzędu Gminy Narewka oraz jednostek organizacyjnych w swojej pracy mogli liczyć na wsparcie mieszkańców 23 sołectw: Babia Góra, Eliaszuki, Grodzisk, Guszczewina, Janowo, Krynica, Leśna, Lewkowo Nowe, Lewkowo Stare, Stare Masiewo, Nowe Masiewo, Michnówka, Mikłaszewo, Nowa Łuka, Narewka, Ochrymy, Olchówka, Planta, Podlewkowie, Siemianówka, Skupowo, Tarnopol, Zabłotczyzna.

W 2018 r. odbyły się sprawozdawcze zebrania wiejskie, na których przekazywane były informacje o zamierzeniach i działaniach na terenie sołectwa i gminy, a także zgłaszano do realizacji wnioski w sprawie poprawy wizerunku danej miejscowości. Terminowo inkasowano podatki i opłaty, doręczano decyzje podatkowe. Mieszkańcy na bieżąco informowani byli o sprawach sołeckich, organizowanych zebraniach wiejskich, a sołtysi i radni Gminy Narewka czynnie uczestniczyli w sesjach rady gminy.

WÓJT

Jarosław Gotubowski